

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวศิริินภา กุลวรกุลพิทักษ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

152.46
04544
8.3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวศิริินภา กุลวรกุลพิทักษ์

23 ส.ค. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2546

h 037721

ศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์ (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปัจจัยที่ศึกษา จำแนกได้ดังนี้ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต การใช้เวลาในการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 323 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 153 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาค้นคว้า ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า :

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต (X_{16}) การใช้เวลาในการเรียน (X_{18}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{21}) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17}) บรรยากาศในการเรียนการสอน (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{20})
2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 15 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_4) มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_5) มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (X_8) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ (X_9) แผนการเรียนศิลป- ภาษา (X_{10}) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{11}) ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_{12}) พนักงานบริษัท (X_{13}) กิจการส่วนตัว (X_{14}) และอาชีพอื่น ๆ (X_{15})
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{20}) และความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17})
4. สมการพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่

✓

4.1 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 45.286 + 10.221 X_{20} + 3.523 X_{17}$$

4.2 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .234 X_{20} + .186 X_{17}$$

**FACTORS AFFECTING ON FURTHER LEARNING ANXIETY OF UPPER
SECONDARY STUDENTS OF RAJCHAWINITBANGKEAW SCHOOL
UNDER THE ROYAL PATRONAGE OF HIS MAJESTY
THE KING IN AMPHOE BANGPLEE
CHANGWAT SAMUTPRAKARN**

AN ABSTRACT

**BY
MISS SIRINAPA KULVORAKULPHITAK**

**Presented in partial fulfillment of requirements
for the Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University**

October 2003

Sirinapa Kulvorakulphitak. (2003). *Factors affecting on further learning anxiety of upper secondary students of Rajchawinitbangkeaw school under the Royal patronage of his Majesty the King in amphoe Bangplee changwat Samutprakarn*. Master Thesis, M.Ed. (Educational Psychology) Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Miss Wilailuck Pongsopha.

The purposes of this research were to determine the factors affecting on further learning anxiety of upper secondary students of Rajchawinitbangkeaw school under the Royal Patronage of his majesty the King in amphoe Bangplee changwat Samutprakarn. The factors were three discussions. First of them were personal factors; gender, age, academic achievement, learning program, future orientation and student learning times. Second of them were family factors; socio-economic status and parental expectation. Third of them were school-environment factors; classroom-learning atmosphere, interpersonal relationship between student and teachers and interpersonal relationship between student and their peers groups. The 323 samples: 153 males and 170 females of upper secondary student of Rajchawinitbangkeaw school under the Royal Patronage of his majesty the King in amphoe Bangplee changwat Samutprakarn in 2002. The instrument questionnaires of the factors affecting on further learning anxiety of upper secondary student of Rajchawinitbangkeaw school. The data were analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive relationship among on further learning anxiety of upper secondary students and the following factors : future orientation (X_{16}), student learning times (X_{18}) and interpersonal relationship between student and their peers groups (X_{21}) at .05 level and there were significantly positive relationship among on further learning anxiety of upper secondary student and the following factors : parental expectation (x_{17}), classroom-learning atmosphere (X_{19}) and interpersonal relationship between student and teachers (X_{20}) at .01 level.

2. There were no significantly relationship among on further learning anxiety of upper secondary students and the following factors : male (X_1), female (X_2), age (X_3), upper secondary students 1 (X_4), upper secondary students 2

(X_5) , upper secondary students 3 (X_6) , academic achievement (X_7) , science–math learning program (X_8) , math learning program (X_9) , art–language learning program (X_{10}) , socio–economic status (X_{11}) , government official (X_{12}) , company official (X_{13}) , own business (X_{14}) and the another (X_{15}).

3. The factors were significantly effected on further learning anxiety of upper secondary students at .01 level ranking from the most to the least were interpersonal relationship between student and teachers (X_{20}) and parental expectation (x_{17}). These 2 factors could predicted further learning anxiety of upper secondary students about percentage of 9.90.

4. The predicted equation of learning anxiety of upper secondary students were :

4.1 In Items of raw scores were :

$$\hat{Y} = 45.286 + 10.221 X_{20} + 3.523 x_{17}$$

4.2 In Items of standard scores were :

$$Z = .234 X_{20} + .186 x_{17}$$

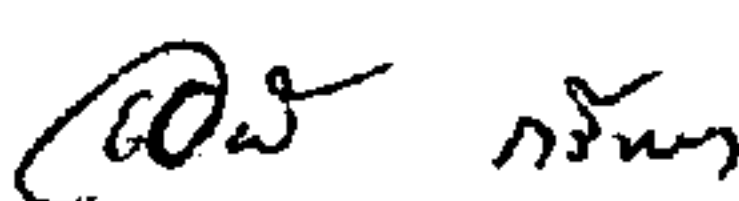
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ เวณีย์ กรีทอง)

คณะกรรมการสอบ

ประธาน

(อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

กรรมการ

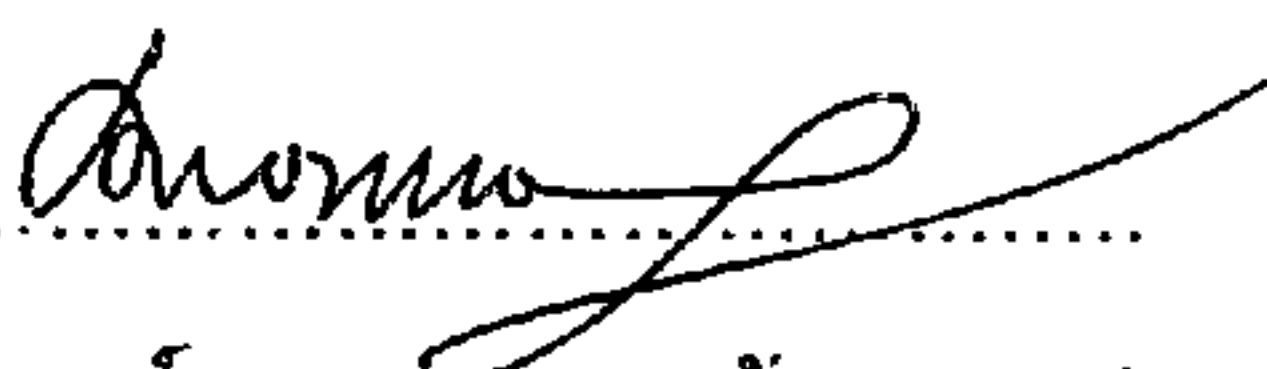
(รองศาสตราจารย์ เวณีย์ กรีทอง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรหมธิดา แสนคำเครือ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ชัตรศุภกุล)

วันที่ ๙๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และอาจารย์ดร. พาสนา จุลรัตน์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิด แนะนำ ช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้กำลังใจในการทำวิจัยฉบับนี้ให้ลุล่วงมาด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์เชิดชัย พลาณีวัต ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคุณพ่อเจริญ และคุณแม่เชี่ยมเกี้ยว กุลวรกุลพิทักษ์ และพี่น้องทุกคนในครอบครัวกุลวรกุลพิทักษ์ ผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างกับลูกทั้งชีวิต กำลังสติปัญญา สนับสนุนให้ความรัก ให้กำลังใจในการเรียนมาตลอด คุณค่าของสารนิพนธ์นี้ขอมอบให้เป็นเครื่องบูชาพระคุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาจนบัดนี้

ศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	4
	ตัวแปรที่ศึกษา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	7
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ	17
	งานวิจัยในต่างประเทศ	17
	งานวิจัยในประเทศ	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	19
	งานวิจัยในต่างประเทศ	19
	งานวิจัยในประเทศ	21
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา	23
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	31
	วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	31
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
	สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	51
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	54
	ข้อเสนอแนะ	62
	บรรณานุกรม	64
	ภาคผนวก	71
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	98

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน	31
2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง	46
3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้น คือ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	47
4 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	48
5 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวล ในการศึกษาต่อ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ stepwise	49
6 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ	50
7 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามลักษณะมุงอนาคต	94
8 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน.....	94
9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน	95
10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	95
11 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน	96
12 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ.....	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ก้าวหน้าและพัฒนาไปมาก ทุกประเทศจำเป็นต้องเพิ่มการติดตามประเมินผลสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพราะสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งผลิตแรงงานคุณภาพของประเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและความกดดันจากสภาวะเงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ (วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา.2545 : 16) ดังนั้นการให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการศึกษาถือเป็นสิทธิพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของประชาชนที่รัฐจะต้องจัดทำให้ หากประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน และดำเนินชีวิตร่วมกับคนในสังคมได้อย่างสันติสุข สามารถเกื้อกูลการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและยังรวมไปถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนบทบาทของประเทศในประชาคมโลก (ฉวีวรรณ ไหมคำมิต.2541 : บทคัดย่อ)

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองและสังคมให้เจริญก้าวหน้าอย่างสูงสุด ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงถือได้ว่าเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นผู้นำในการพัฒนา ทั้งในด้านทรัพยากรมนุษย์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งในทางตรงและทางอ้อม อีกทั้งยังเป็นแหล่งผลิตบุคลากรชั้นมัธยมศึกษา เพื่อออกไปรับใช้สังคม ประกอบกับมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่นักเรียนต้องการที่จะเข้าไปเรียนต่อมากที่สุดเพราะว่า (1) มีค่าเล่าเรียนต่ำ เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยเอกชน (2) คนในสังคมไทยยังมีความเชื่อถือว่า การจบจากมหาวิทยาลัยของรัฐจะได้รับการยอมรับจากสังคมและมีโอกาสในการเข้าสู่งานที่มีเกียรติได้ง่ายกว่า (ธัญ วรรณโชดก.2536 : 1-2) แต่มหาวิทยาลัยของรัฐมีที่นั่งจำกัด ไม่สามารถรองรับความต้องการของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐได้ จึงทำให้ระบบการคัดเลือกมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าทบวงมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนระบบแบบการสอบเอนทรานซ์ที่สอบเพียงครั้งเดียวมาเป็นการสอบวัดความรู้ปีละ 2 ครั้งแล้วก็ตาม แต่ก็ยังสร้างความกดดัน ความเครียดให้กับเด็ก ซึ่งมีความคาดหวังในการสอบสูง เพราะต้องมีการเตรียมตัวในการที่จะสอบตั้งแต่ ม.4 (การศึกษาวันนี้.2545 : 27-28) ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกกังวลใจ วุ่นวายใจ และเกิดความวิตกกังวลขึ้น ซึ่งความวิตกกังวล (Anxiety) มีพื้นฐานมาจากความกลัว แต่ความวิตกกังวลจะแตกต่างจากความกลัว เพราะความวิตกกังวลมักเกิดขึ้นโดยหาสาเหตุไม่ได้ ไม่มีความรุนแรงเหมือนความกลัว และจะเกิดขึ้นในระยะเวลานานกว่าความกลัว ความวิตกกังวลมักจะมีความสัมพันธ์กับภาวะการตื่นตัว (Arousal) กล่าวคือในขณะที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีภาวะการตื่นตัวสูงกว่าในขณะที่มีความวิตกกังวลปานกลางหรือต่ำ เดฟเฟนแบเชอร์และซูนน์ (Deffenbacher and Suinn.) กล่าวว่า หากบุคคลมีความวิตกกังวลในระดับสูงก็จะมีผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจและอารมณ์ทำให้ไร้ความสุข หากมีในระดับสูงมาก ๆ อาจทำให้เกิดอาการต่าง ๆ ที่รุนแรงได้ นอกจากนี้ ยรรยง ศุภธีรัตน์ (จิระ เจริญสุขวิมล.2527 : 1 ; อ้างอิงจาก ยรรยง ศุภธีรัตน์.2525) ได้ชี้ให้เห็นว่า ความวิตกกังวลถ้ามีมาก ๆ จะเกิดอาการโรคประสาทขึ้น และอาจ

ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ในร่างกายขึ้นได้ เช่น ท้องอืด ท้องเฟ้อ ตลอดจนกระทั่งเป็นแผลในกระเพาะอาหาร หรือโรคหัวใจ ความดันโลหิตสูงและอื่น ๆ อีกมากมาย

ความวิตกกังวลที่อยู่ในระดับสูงไม่เพียงแต่มีผลทำให้ใจคอหงุดหงิด หดหู่ ไม่เป็นสุขเท่านั้น แต่ยังบั่นทอนสุขภาพกายและสุขภาพจิต ตลอดจนประสิทธิภาพทางการเรียนของนักเรียนอีกด้วยจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะที่มีความวิตกกังวลกับผลการเรียนรู้นั้นพบว่า (ประสาธ อิศรปรีดา.2531 : 75-76) 1. ในขณะที่มีความวิตกกังวลต่ำ จะช่วยให้เรียนหรือทำงานที่ยาก ๆ ได้ดีมากกว่าในขณะที่มีความวิตกกังวลสูง 2. ในขณะที่มีความวิตกกังวลปานกลาง จะช่วยให้เรียนหรือทำงานทั้งยาก ๆ และง่าย ๆ ได้ดีทั้งคู่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิริพร จิรวินกุล (2530 : 23-24) พบว่า บุคคลที่มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับรุนแรง (Panic Anxiety) จะไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ระบบการทำงานของร่างกายทำงานมากขึ้น มีความอดทนต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นได้น้อย รับรู้เหตุการณ์ผิดพลาดจากความเป็นจริง ความคิดเชิงเหตุผลลดลง จนกระทั่งบุคคลมีอาการซึมเศร้า หดหู่ หรือหมดหวังในชีวิต เช่น จากการสัมภาษณ์นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คนหนึ่งที่กำลังเตรียมตัวสอบว่า หากสอบไม่ติดคงเสียใจและคงกลุ้มใจ เพราะต้องหาที่เรียนต่อและต้องขยันให้มากเพื่อจะสอบใหม่ในปีหน้า

✚จากการสำรวจสุขภาพจิตของนักเรียนที่จะสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในปี 2540 ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขโดยสำรวจนักเรียนจำนวน 382 ราย พบว่า มีอัตราเด็กเครียดประมาณร้อยละ 25.7 ซึ่งในจำนวนนี้มีเด็กเครียดสูงร้อยละ 1 โดยมีความคิดว่าจะฆ่าตัวตายถ้าสอบไม่ติด รวมทั้งพบว่านักเรียนที่กำลังเตรียมตัวสอบศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา มีความคาดหวังในการสอบสูง จึงเกิดการแข่งขันตามไปด้วย ดังนั้นในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องเตรียมรองรับเด็กเหล่านี้ และต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านคุณภาพและปริมาณควบคู่กันไปด้วย ✚

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เข้าไปสำรวจปัญหาเบื้องต้นในโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยขั้นแรกได้สัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาของนักเรียนระดับชั้น ม.4, ม.5 และ ม.6 จำนวน 5 ท่าน โดยได้สอบถามอาจารย์แต่ละท่านว่า จากการที่ได้คลุกคลีกับเด็ก เด็กจะมาปรึกษาปัญหาในเรื่องอะไรมากที่สุด พบว่า นักเรียนจะมีปัญหาในเรื่องการเรียนมาก โดยเฉพาะมีความกังวลในเรื่องของการเรียนต่อ และกลัวสอบไม่ติด จากนั้นผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสอบถามปัญหาของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1. ถามว่า ถ้าจะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาท่านมีปัญหอะไรบ้าง คำตอบที่พบสามารถแยกเป็นระดับชั้นได้ดังนี้ นักเรียนชั้น ม.4 ตอบว่า จะกังวลในเรื่องการอ่านหนังสือเพราะกลัวไม่ทัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และกังวลในเรื่องข้อสอบ กลัวจะออกยาก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 นักเรียนชั้น ม.5 จะมีความกังวลในเรื่องการเตรียมตัวอ่านหนังสือมาก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 และมีความกังวลในการสอบ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และนักเรียนชั้น ม.6 ตอบว่า กังวลในการอ่านหนังสือ เพราะอ่านไม่ทัน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0

ข้อ 2. ถามว่า เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นท่านคิดว่ามีสาเหตุมาจากอะไร และท่านมีวิธีการในการแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง จากคำตอบพบว่า นักเรียนชั้น ม.4-ม.6 ตอบเหมือนกันโดยตอบว่าสาเหตุเกิดจากไม่มีเวลาในการอ่านหนังสือเนื่องมาจากงานที่โรงเรียนมาก และขาดสมาธิในการอ่านหนังสือ โดยระดับชั้น ม.4 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ระดับชั้น ม.5 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และระดับชั้น ม.6 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ส่วนแนวทางในการแก้ปัญหา นักเรียนม.4-ม.6 ตอบเหมือนกัน

ว่า ควรที่จะมีการวางแผนในการอ่านหนังสือใหม่ โดยระดับชั้น ม.4 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ระดับชั้น ม.5 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 18.33 และระดับชั้น ม.6 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0

จากผลการสำรวจปัญหาเบื้องต้น พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ถึงแม้ว่าจะมีการใช้ระบบการสอบคัดเลือกในระบบใหม่มา 5 ปี นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีความวิตกกังวล และกลัวว่าตนเองจะสอบเข้าไม่ได้ ดังที่ ไรครอฟท์ (Rycroft. 1978 : 12) อธิบายว่า ความวิตกกังวลเป็นความรู้สึกของการเตรียมพร้อมเพื่อที่จะเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ไม่คุ้นเคยภาวะเช่นนี้ เมื่อบุคคลตระหนักว่ามีอะไรบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อตน แต่ยังไม่สามารถลงมือจัดการกับสิ่งนั้นได้ เนื่องจากยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ หากสิ่งนั้นเกิดขึ้นแล้วหรือบุคคลรับรู้อย่างแจ่มชัดแล้ว ความวิตกกังวลก็จะหมดไป เพราะไม่ต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาแล้ว เหลือแต่การลงมือปฏิบัติจริง และภาวะอารมณ์ชนิดอื่นจะเข้ามาแทนที่ความวิตกกังวลและ ซาราสัน (Sarason. 1960 : 7-10) ได้อธิบายว่า ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อเป็นความวิตกกังวลเฉพาะบางสถานการณ์ (Specific Anxiety) เป็นความวิตกกังวลที่เกิดกับบุคคลแต่ละคนในบางสถานการณ์เท่านั้น แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะคงอยู่ในช่วงเวลาอันสั้น ซึ่งความวิตกกังวลทำให้เกิดผลเสียต่อบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความคิดและพฤติกรรม ดังที่ ซาโรจน์ ปรปักษ์ขาม (ซาโรจน์ ปรปักษ์ขามและคนอื่น ๆ. 2519 : 310,315-320) ได้สรุปผลของความวิตกกังวลว่า (1) จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมีและสรีระวิทยา เช่น ทำให้หัวใจเต้นเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงของความดันโลหิต ความอยากอาหารลดลง ปัสสาวะบ่อย นอนไม่หลับ ม่านตาขยายใหญ่ เป็นต้น (2) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ เช่น ตกใจง่าย หงุดหงิด กระสับกระส่าย เป็นต้น (3) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด ความจำ และการรับรู้ เช่น ลืมง่าย ความคิดคับแคบและไม่ยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา ขาดสมาธิ การรับรู้ผิดพลาด และบุคคลที่มีความวิตกกังวลมีแนวโน้มที่จะคิดไปในทางลดคุณค่าของตนเอง (4) มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก เมื่อบุคคลเกิดความวิตกกังวลขึ้น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาโดยส่วนมากจะเป็นพฤติกรรมอัตโนมัติ เช่นถอนตัวหนีออกจากเหตุการณ์ กระสับกระส่ายไม่อยู่นิ่ง และเก็บความรู้สึกไว้ภายใน เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัวและด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารสถาบัน ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหที่กำลังเกิดขึ้น โดยจัดการวางแผนนโยบายในการให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ในการศึกษาต่อให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถวางแผนเตรียมตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในปีต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,677 คน เป็นนักเรียนชาย 798 คน และนักเรียนหญิง 879 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 323 คน เป็นนักเรียนชาย 153 คน และนักเรียนหญิง 170 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamanie.1976 : 886-887) ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร โดยใช้ระดับชั้นเรียนและเพศเป็นชั้น (Strata)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.4 แผนการเรียน
- 1.1.5 ลักษณะมุ่งอนาคต
- 1.1.6 การใช้เวลาในการเรียน

1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

- 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
- 1.2.2 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

- 1.3.1 บรรยากาศการเรียนการสอน
- 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ หมายถึง ความรู้สึกไม่สบายใจของนักเรียนที่หวั่นกลัวต่อเหตุการณ์ข้างหน้า เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กลัวว่าจะเตรียมตัวไม่พร้อม ไม่ทัน ซึ่งแสดงออกดังนี้คือ กลุ้มใจ ขาดความมั่นใจในการศึกษาต่อ ท้อแท้ หงุดหงิด ขาดสมาธิ เคร่งเครียด อารมณ์เสียง่าย ตื่นเต้น ประหม่าง่าย นอนไม่หลับ หรือนอนมากเกินไป อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร คิดหรือคาดการณ์ล่วงหน้าในทางที่ไม่ดี อาการที่แสดงออกดังกล่าว เป็นผลมาจากกลัวว่าจะเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาไม่ทัน กลัวว่าจะไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาและหรือในสถานศึกษาที่ต้องการตามความคาดหวังของตนเองและผู้ปกครอง

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อความวิตกกังวล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

2.1.1 เพศ หมายถึง นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ซึ่งคำนวณได้โดยเอาผลคูณของหน่วยกิตกับระดับคะแนนของวิชาทุกวิชารวมกันแล้วหารด้วยผลบวกของหน่วยกิตทุกวิชา ซึ่งในที่นี้แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.2.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมจากภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงภาคเรียนที่ 2 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (รวม 4 ภาคเรียน) อยู่ใน 25 % ของผู้ที่ได้คะแนนสูงจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.1.2.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมจากภาคเรียนที่ 1 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงภาคเรียนที่ 2 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (รวม 4 ภาคเรียน) อยู่ใน 25 % ของผู้ที่ได้คะแนนต่ำจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.1.3 แผนการเรียน หมายถึง การกำหนดรายวิชา บังคับและวิชาเลือกให้นักเรียนเรียนอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งทางโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นผู้กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนเป็นหลัก ในที่นี้แบ่งเป็น 2 แผนการเรียนคือ

2.1.3.1 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง แผนการเรียนที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์จัดให้นักเรียนเรียนกลุ่มวิชาบังคับตามที่หลักสูตรกำหนด และวิชาเลือกที่เน้นในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เป็นหลักในการเรียน ซึ่งในที่นี้แบ่งออกเป็น 2 แผนการเรียนย่อย ดังนี้

2.1.3.1.1 แผนการเรียนคณิตศาสตร์

2.1.3.1.2 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

2.1.3.2 แผนการเรียนศิลปะ หมายถึง แผนการเรียนที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้จัดให้นักเรียนเรียนกลุ่มวิชาบังคับตามที่หลักสูตรกำหนด และวิชาเลือกที่เน้นในกลุ่มวิชาทางภาษา คณิตศาสตร์ ซึ่งในที่นี้แบ่งออกเป็น 3 แผนการเรียนย่อย ดังนี้

2.1.3.2.1 แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศส

2.1.3.2.2 แผนการเรียนรู้อังกฤษ-ญี่ปุ่น

2.1.3.2.3 แผนการเรียนรู้อังกฤษ-คณิตศาสตร์

2.1.4 ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคาดการณ์ไกลเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและความสามารถวางแผนปฏิบัติเพื่อรองรับผลดีป้องกันผลเสีย ตลอดจนสามารถควบคุมตนเองให้กระทำหรือเว้นการกระทำบางอย่างตามความต้องการของตนเอง เพราะเล็งเห็นผลเสียที่จะตามมาทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่นภายหลัง

2.1.5 การใช้เวลาในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในการทำภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนได้เหมาะสมทั้งในวันธรรมดาและวันหยุดที่เป็นเวลา นอกเวลาเรียน ได้แก่ ทบทวนบทเรียน การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน การทำการบ้าน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการค้นคว้าบทเรียนเพิ่มเติม

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง รายได้ที่ได้รับเป็นประจำของบิดา-มารดา รวมกันในแต่ละเดือน

2.2.2 ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ถึงความปรารถนาหรือเป้าหมายของผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียน

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่

2.3.1 บรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ครูจัดเตรียมไว้เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ มีการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ จัดให้มีทัศนศึกษานอกสถานที่ และจัดกิจกรรมกลุ่ม ให้เด็กเข้าร่วมและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รวมไปถึงสถานที่เรียน จะต้องมียากาศถ่ายเท ขนาดของห้องต้องเหมาะสมสำหรับปริมาณของนักเรียน และบริเวณของห้องปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น เสียงดัง และกลิ่นเหม็น

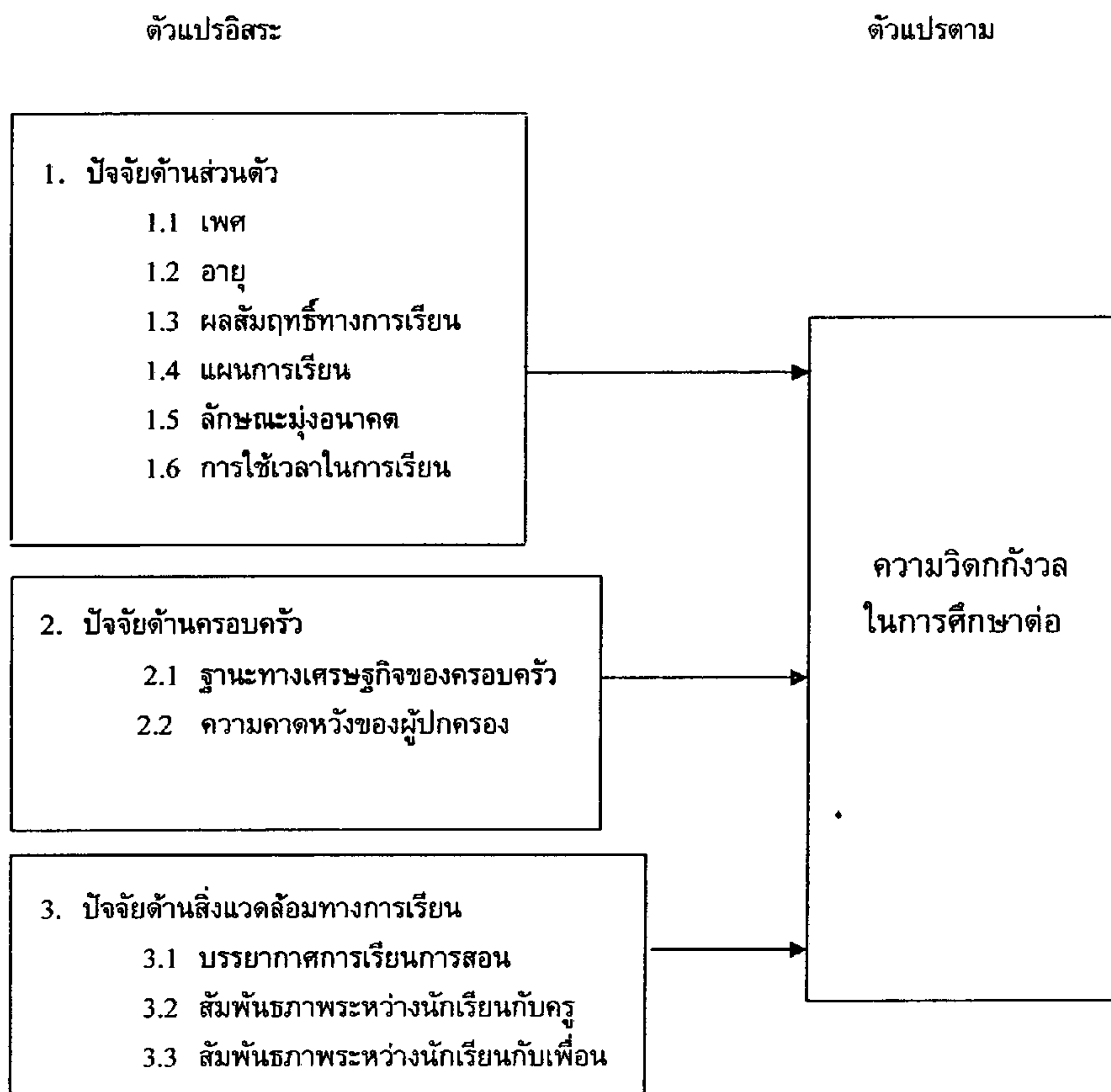
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง ความรู้สึกต่อพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียนและพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครูผู้สอนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความสนใจ เอาใจใส่ เป็นกันเอง ให้คำปรึกษาและชี้แนะแก่นักศึกษาทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

2.3.2.2 พฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อครูทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ ให้ความเคารพ เชื่อฟัง ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน มีการซักถามและปรึกษาครูทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง ความรู้สึกต่อพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนและด้านส่วนตัวทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความใกล้ชิด ความห่วงใย ความสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

1.1.1 ความหมายของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นอารมณ์ชนิดหนึ่งที่ได้ยินคนพูดถึงกันอยู่เสมอและทุกคนคงจะเคยมีความวิตกกังวลเกิดขึ้นบ้างเป็นครั้งคราว ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกคนจะมีความวิตกกังวลอยู่บ้างตั้งแต่วัยเด็กจนเข้าสู่วัยชรา แต่ถ้ามีความวิตกกังวลมากเกินไปอาจจะเป็นผลร้ายต่อร่างกายและจิตใจได้ ดังนั้นจึงได้มีผู้สนใจศึกษาเรื่องความวิตกกังวลกันมากมาย บางคนก็ให้นิยามศัพท์ต่าง ๆ นา ๆ เพื่ออธิบายคำว่า “ความวิตกกังวล” นี้ เช่น บางคนกล่าวว่า ความกลัว (Fear) ความเครียด (Stress) การคุกคาม (Threat) ความตกใจกลัว (Fright) และความวิตกกังวล (Anxiety) คำเหล่านี้มักจะใช้ปะปนกันไปทำให้แยกไม่ออกว่าอารมณ์ใดควรจะเรียกว่า กลัว เครียด หรือวิตกกังวล อย่างไรก็ตามในปี 1972 Spielberger ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องมาตรวัดความวิตกกังวล (หน้า 30, 294 และ 485) ได้เสนอความคิดเห็นว่าคำว่าความเครียด การคุกคาม และความตกใจกลัว ควรจะให้ความหมายไว้ให้ชัดเจนเพราะอารมณ์เหล่านี้เป็นรากฐานที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล เพื่อให้เข้าใจคำต่าง ๆ เหล่านี้ชัดเจนขึ้นจึงได้สรุปความหมายของคำต่าง ๆ ดังนี้

นักจิตวิทยามักพิจารณาความวิตกกังวลในแง่ของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ล่วงหน้า คือ เป็นสภาพของความอึดอัด ไม่เป็นสุขเกี่ยวกับเหตุการณ์บางอย่างซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต (Adam. 1977 : 71)

เพิร์ลส (Patterson. 1973 : 348 ; citing Perls. n.d.) กล่าวว่า ความวิตกกังวลเป็นช่องว่างระหว่างปัจจุบันกับอนาคต นั่นคือเมื่อบุคคลคิดถึงเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้นความคิดของบุคคลจะกระโดดจากปัจจุบันไปสู่อนาคต ทำให้เกิดความรู้สึกวิตกกังวล

เจอร์ซิลด์ (ประสาธ อิศรปริดา. 2521 : 45 ; อ้างอิงจาก Jersild. n.d.) อธิบายว่า ความวิตกกังวล หมายถึง ความวุ่นวายใจที่เกิดขึ้นจากการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้นหรือจะมีภัยอันตรายใด ๆ เกิดขึ้นแก่ตน เป็นสภาพทางจิตใจที่ไม่พึงปรารถนา เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นอันตรายหรือสิ่งที่มาข่มขู่และถ้าเกิดความกลัวหรือความวิตกกังวลในอัตราที่ค่อนข้างสูงแล้วก็จะทำให้มีปฏิกิริยาทางร่างกายเกิดขึ้น เช่น กลไกของระบบประสาท ทำให้ต่อมอะดรีนัล (Adrenal Gland) ทำงานมากขึ้น มี

ผลทำให้หัวใจเต้นเร็ว ระบบย่อยอาหารทำงานช้าลง มีเหงื่อออกตามฝ่ามือและมีการเปลี่ยนแปลงอื่น ๆ อีกด้วย

ส่วน ไรครอฟท์ (Rycroft. 1978 : 12) อธิบายว่า ความวิตกกังวลเป็นความรู้สึกของการเตรียมพร้อมเพื่อเผชิญหน้ากับสิ่งที่จะเกิดขึ้นและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ไม่คุ้นเคย ภาวะเช่นนี้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักว่ามีอะไรบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อตนแต่ยังไม่สามารถลงมือจัดการกับสิ่งนั้นได้ เนื่องจากยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ หากสิ่งนั้นเกิดขึ้นแล้ว หรือบุคคลรับรู้อย่างแจ่มชัดแล้ว ความวิตกกังวลก็จะหมดไป เพราะไม่ต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาแล้ว เหลืออยู่แต่การลงมือปฏิบัติจริง และภาวะอารมณ์ชนิดอื่นจะเข้ามาแทนที่ความวิตกกังวล นอกจากนี้ ไรครอฟท์ ยังเชื่อว่าเมื่อความวิตกกังวลเกิดกับสิ่งที่บุคคลไม่รู้จักยอมแสดงว่า ประสบการณ์ใหม่ทั้งหลายที่บุคคลไม่เคยผ่านพบมาก่อน สามารถก่อให้เกิดความวิตกกังวลได้ทั้งสิ้นไม่ว่าประสบการณ์นั้นจะน่าพึงพอใจหรือไม่ก็ตาม

นักทฤษฎีในแนวจิตวิเคราะห์มีแนวคิดคล้ายกับทัศนะดังกล่าวข้างต้น คือ มองว่าความวิตกกังวลเป็นการตอบสนองของบุคคลต่อสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลนั้นคิดว่าเป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน อันตรายดังกล่าวนี้จะซ่อนเร้นอยู่ในจิตไร้สำนึก และมักเป็นอันตรายที่เกิดขึ้นภายใน มากกว่าจะเป็นอันตรายที่เห็นได้จากภายนอก (Adam. 1977 : 71) ส่วน ออซูเบล (Ausubel. 1968 : 254) มองความวิตกกังวลว่า เป็นแนวโน้มของบุคคลที่จะตอบสนองต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความกลัว เพราะมีความรู้สึกว่าการกระทำหรือสถานการณ์นั้น ๆ จะทำให้เขาต้องสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) ความวิตกกังวลต่างจากความกลัวในแง่ที่ว่า สิ่งที่มากระทำนั้นมักจะกระทำต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลมากกว่าที่จะกระทำต่อร่างกายของบุคคลนั้น ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962 : 173 - 174) มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับออซูเบล ที่ว่าความวิตกกังวลเป็นสภาพคล้ายความกลัวและมีความสัมพันธ์กับความกลัวอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์ในด้านการจูงใจ (Motivation) ทั้งนี้เนื่องจาก ความวิตกกังวลเป็นสภาพที่บุคคลรู้สึกกระวนกระวายใจ เป็นความกลัวซึ่งต่างจากความกลัวธรรมดา คือ ความกลัวธรรมดานั้นมีวัตถุที่ทำให้กลัว หรือสิ่งที่ทำให้กลัวปรากฏเป็นรูปร่างให้เห็น ดังนั้นอาจพูดได้ว่าความวิตกกังวลเป็นความกลัวที่เลื่อนลอยไม่แจ่มชัด แต่คล้ายกับความกลัวในแง่ที่ว่า เป็นสภาพที่ทำให้บุคคลรู้สึกไม่สบายใจเกิดความตึงเครียด

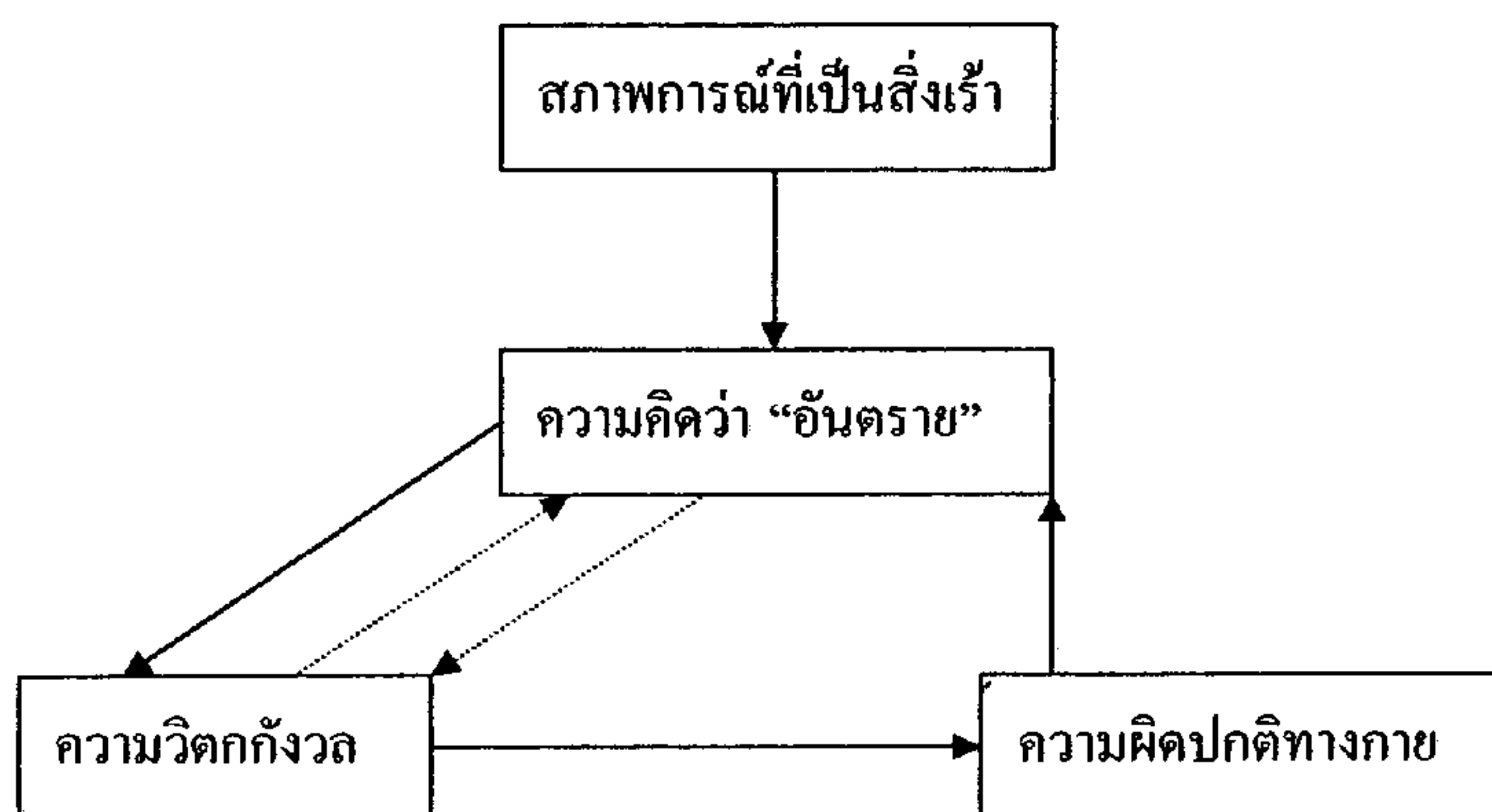
ส่วน เลวิตท์ (Levitt. 1967 : 8 - 9) กล่าวว่า ความวิตกกังวลและความกลัวมีลักษณะร่วมกันต่างกันที่ความกลัวเป็นภาวะที่เกิดขึ้นอย่างมีเป้าหมาย คือ บุคคลรู้ว่าตนกลัวสิ่งใดหรือสภาพการณ์ใด แต่ความวิตกกังวลเป็นอารมณ์ที่บุคคลคิดว่า เหตุการณ์ที่น่ากลัวกำลังจะเกิดขึ้น แต่ไม่รู้ชัดว่าเป็นสิ่งใด ความวิตกกังวลเช่นนี้เรียกว่า ความวิตกกังวลแบบเลื่อนลอย (Free-Floating Anxiety) แต่หากเป็นความวิตกกังวลที่เฉพาะเจาะจง คือรูสิ่งเร้าชัดเจนใช้คำว่า “ความกลัว” แทน สอดคล้องกับ อัดัมส์ (Adams. 1977 : 71) ซึ่งกล่าวว่า ความกลัวเป็นอารมณ์พื้นฐานของความวิตกกังวล และ อิชาร์ด (Izard. 1972 : 40) ก็ระบุเช่นเดียวกันว่าเกือบทุกทฤษฎีมีความคิดเห็นตรงกันว่า ความกลัวเป็นองค์ประกอบสำคัญของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลอาจเกิดจากภาวะคุกคามที่บุคคลสามารถระบุสาเหตุชัดเจนได้ เพียงแต่ไม่สามารถตอบสนองสิ่งเร้าที่คุกคามอยู่นั้นให้เป็นการกระทำโดยตรงได้ เนื่องจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง เช่น ภาวะนั้นยังไม่ปรากฏชัด หรือบุคคลไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรตอบสนองสิ่งเร้านั้นอย่างไร หรือบุคคลไม่สามารถตอบสนองสิ่งเร้านั้นในทันทีตามต้องการได้ จึงต้องรอต่อไปจนถึงเวลาที่กำหนด สาเหตุเหล่านี้ก่อให้เกิดความกลัวที่คุกรุ่นแต่ไม่อาจกำหนดแนวทางตอบสนองสิ่งเร้านั้นได้ (Epstein. 1972 : 311)

ไกรเอน (Groen. 1975 : 733) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความวิตกกังวลไว้ว่า โดยตัวของเหตุการณ์เองแล้ว ไม่ใช่ตัวก่อความวิตกกังวลโดยตรง แต่การรับรู้ของบุคคลต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ต่างหากที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล

เบค (Beck. 1972 : 349) กล่าวว่า แม้สภาพการณ์ที่กดดันจะมีส่วนสร้างให้เกิดความวิตกกังวลได้ แต่สภาพการณ์เหล่านี้เป็นตัวการทำให้เกิดความวิตกกังวลได้น้อยกว่าสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นตามการรับรู้ของบุคคล หากบุคคลใดรับรู้ถึงความกดดันมาก ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดความวิตกกังวลได้ง่ายกว่าบุคคลที่รับรู้ได้น้อย นั่นคือ องค์ประกอบด้านความคิดมีผลต่อการเกิดความวิตกกังวลยิ่งกว่าตัวสภาพกดดันภายนอกที่แท้จริง ประสบการณ์ของบุคคลก็เป็นตัวการสำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้สภาพการณ์ซึ่งอาจไม่มีอะไรร้ายแรง กลายเป็นสภาพที่กดดันขึ้นอย่างมากได้โดยบุคคลประเมินอันตรายที่จะเกิดขึ้นเกิดจากความ เป็นจริง และขณะเดียวกันก็ประเมินความสามารถของตนที่จะจัดการกับภาวะนั้น ๆ ต่ำกว่าความเป็นจริง ด้วย ซึ่งทั้ง 2 ประเด็นนี้จะเป็นตัวเราให้เกิดความวิตกกังวลขึ้น และความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นนี้ก็จะ กลายเป็นตัวแนะถึงสัญญาณอันตรายของสภาพการณ์นั้น ทำให้เพิ่มความเข้มของความวิตกกังวลขึ้นไปอีก กลายเป็นวงจรต่อเนื่องของความวิตกกังวล และมีผลทำให้เกิดความแปรปรวนทางด้านสรีระได้ด้วย เช่น เกิดอาการเจ็บป่วยโดยมิได้มีสาเหตุมาจากกลไกทางด้านร่างกาย (Somatic Disorder)

เบค ได้แสดงแผนภูมิวงจรความวิตกกังวลไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงวงจรความวิตกกังวล

นอกจากนี้ เบค (Beck. 1972 : 349) ยังได้เสนอวิธีการขจัดความวิตกกังวล โดยให้ใช้วิธีการใด ๆ ก็ตามเพื่อตัดวงจรนี้เสีย เช่น นำบุคคลออกจากสภาพการณ์ที่เร้าให้เกิดความวิตกกังวลเสียชั่วคราว การปรับพฤติกรรมทางความคิด การใช้ยา หรือการฝึกผ่อนคลาย เป็นต้น วิธีการเหล่านี้จะช่วยให้การตีความประสบการณ์ที่เกิดขึ้นเปลี่ยนไปในทางที่เหมาะสมและวงจรของความวิตกกังวลนี้ก็จะค่อย ๆ หดไป

ฟิลิปส์ มาร์ติน และเมเยอร์ (Phillips, Martin and Meyers. 1972 : 412) ได้แบ่งกระบวนการเกิดความวิตกกังวลออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับแรก เมื่อบุคคลปะทะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นจะอยู่ในระบบรับรู้ความรู้สึก และการเคลื่อนไหว (Sensory Motor) ซึ่งเป็นกลไกทางสรีระ

ระดับที่ 2 ความวิตกกังวลที่บุคคลประสบจะแปรรูปไปสู่การรับรู้โดยประสบการณ์นั้นจะถูกแปลงไปเป็นภาพพจน์และจินตนาการต่าง ๆ

และในระดับที่ 3 ความวิตกกังวลจะผสมผสานกันระหว่างการสร้างสัญลักษณ์และการให้ความหมายซึ่งเกิดจากกระบวนการทางความคิด ในระดับสุดท้ายนี้ความวิตกกังวลจะแสดงออกในเชิงลบ เช่น การถดถอยและมีแนวโน้มที่จะเกิดกลไกป้องกันตนเองในรูปต่าง ๆ

นอกจากนั้น ทั้ง 3 ยังได้สรุปว่า ความวิตกกังวลเกิดจากการกระตุ้นของภาวะกดดันทางจิต และภาวะกดดันทางจิตนี้เกิดขึ้นเพราะบุคคลเกรงว่าความคาดหวังของคนจะไม่ได้รับผลที่น่าพอใจ ทำให้บุคคลขาดความมั่นใจต่อเหตุการณ์ข้างหน้า ความหวั่นเกรงดังกล่าวเกิดขึ้นจากการปะทะกับสิ่งแวดล้อมและจากความคิดของบุคคลนั่นเอง ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่จะบ่งชี้ว่าปฏิกิริยาวิตกกังวลของบุคคลต่อสถานการณ์ที่กดดันนั้นจะเกิดขึ้น หรือไม่เกิดขึ้น

จากแนวคิดของ ฟิลิปส์ มาร์ติน และ เมเยอร์ นี้ แสดงให้เห็นว่า ระบบการผลิตเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเกิดความวิตกกังวล

↓ ลาซารัสและอเวอริลล์ (Lazarus and Averill. 1972 : 242 - 244) ได้ศึกษากระบวนการทางความคิดที่เชื่อมโยงระหว่างสถานการณ์จากสภาพแวดล้อมกับปฏิกิริยาตอบสนองทางอารมณ์ โดยวิเคราะห์อารมณ์ว่าเกิดขึ้นได้จากการประเมิน 3 ขั้นตอน คือ การประเมินขั้นแรกนั้นบุคคลจะตัดสินว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับตนหรือไม่และจะก่อให้เกิดผลในทางดีหรือทางร้าย การประเมินขั้นที่ 2 บุคคลจะพิจารณาเพื่อเลือกวิธีการจัดการกับสิ่งร้ายที่อาจเกิดขึ้น หรือส่งเสริมสิ่งดีที่น่าจะได้รับ การประเมินขั้นที่ 3 เป็นการทบทวนผลและประสิทธิภาพของการตอบสนองและเปลี่ยนแปลงการตอบสนองที่บกพร่องเสียใหม่ให้เหมาะสมกับข้อมูลเดิมซึ่งได้จากการประเมินในขั้นแรก การประเมินทั้ง 3 ขั้นนี้ได้อิทธิพลจากตัวแปร 2 ประเภทคือ ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่เป็นตัวทำให้เกิดการตอบสนอง ตัวแปรนี้อาจมีอยู่โดยที่บุคคลรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ ตัวแปรประเภทที่ 2 คือ ตัวแปรด้านลักษณะบุคคล เช่น เจื่อนไขทางสรีระ การสั่งสมทางสังคม และความเป็นมาจากอดีตของบุคคล เป็นต้น การประเมินขั้นที่ 2 แสดงออกในรูปของการจัดการต่อสิ่งเร้านั้น แยกได้เป็น 2 ประเภท คือ การแสดงออกเป็นพฤติกรรมโดยตรง ได้แก่ การสู้ การหลีกเลี่ยง การดิ้นรนให้ถึงเป้าหมาย เป็นต้น ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ การแสดงออกเป็นกระบวนการภายในของบุคคล เช่น ความฟุ้งซ่าน การคิดฝัน การป้องกันตนเอง เป็นต้น

↓ จากแนวคิดนี้ ลาซารัส และอเวอริลล์ นำความวิตกกังวลมาวิเคราะห์ว่า เป็นอารมณ์ที่มีพื้นฐานมาจากการประเมินของบุคคล ต่อภาวะที่คุกคามตนเอง (Lazarus and Averill. 1972 : 242 - 246)

↓ แมนด์เลอร์ (Epstein. 1972 : 301 ; citing Mandler. 1966) กล่าวว่า ความวิตกกังวลจะยิ่งเพิ่มขึ้นถ้าบุคคลอยู่ในภาวะอับจนหนทาง (Helplessness)

✓ เอฟสไตน์ (Epstein. 1972 : 303 - 305) สรุปว่า ความวิตกกังวลเกิดจากเจื่อนไขต่าง ๆ 3 แบบ ได้แก่

1. ความวิตกกังวลซึ่งเกิดจากการเร้าเกินระดับ เป็นการเร้าทางกายภาพ ซึ่งมีมากเกินไปจนขีดความสามารถที่อินทรีย์จะรับไหวได้ ปฏิกิริยาตอบสนองของอินทรีย์ต่อสิ่งเร้านี้ เป็นการตอบสนองที่ถูกวางเจื่อนไขมาจากความเจ็บปวดทางกายภาพ แล้วก่อให้เกิดความกลัวและความวิตกกังวลขึ้น และขีด

ความสามารถของอินทรีย์ที่จะต้านรับสิ่งเร้านี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งเร้าที่อินทรีย์เคยถูกวางเงื่อนไขมาก่อน

2. ความวิตกกังวลซึ่งเกิดจากความไม่กลมกลืนกันของความคิด หมายถึง การจัดประสบการณ์ของตนไม่สอดคล้องกับความคาดหวัง นั่นคือ ความคาดหวังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ก็จะทำให้เกิดความกดดันและนำไปสู่ความวิตกกังวลได้

3. ความวิตกกังวลเกิดจากความไม่สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นได้ เนื่องด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ปิดกั้นไว้ ได้แก่ การไม่รู้ต้นตอของตัวเร้าที่ชัดเจน การตอบสนองที่ต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ความขัดแย้งระหว่างการตอบสนองที่ต้องเลือก หรือการตอบสนองที่ควรจะเป็นไม่อยู่ในวิสัยที่จะจัดให้มีขึ้นได้ เงื่อนไขเหล่านี้ก่อให้เกิดความคับข้องใจและนำไปสู่ความวิตกกังวล และสภาพความรู้สึกเฉพาะบุคคลที่สัมพันธ์กับความวิตกกังวล ลักษณะนี้ คือ ภาวะอับจนหนทาง

แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่มีผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในโรงเรียนแคลิฟอร์เนีย โดยจัดอันดับปัญหาจากมากไปน้อยไว้ดังนี้

1. ปรับตัวให้เข้ากับการเรียน
2. เกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา
3. เกี่ยวกับอนาคตด้านอาชีพ
4. เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและครอบครัว
5. เกี่ยวกับด้านสังคม
6. ด้านการเงินและการทำงาน
7. เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

✓ ก่อ สวัสดิพานิชย์ และนาฏเจลิยว สุมาวงศ์ (2514 : 252-253) กล่าวว่า ความวิตกกังวลมีลักษณะคล้ายกับความกลัว กล่าวคือ คนส่วนใหญ่มักวิตกกังวลโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ ความวิตกกังวลนี้มีอิทธิพลร้ายแรง เพราะเป็นอารมณ์ที่เกิดติดต่อกันได้เป็นระยะเวลานาน ๆ สามารถทำลายสุขภาพจิตของคนลงได้มาก ความวิตกกังวลเป็นอารมณ์ซึ่งคนปกติมักจะมีเหมือน ๆ กัน คนที่มีสุขภาพจิตดีมักจะวิตกกังวลโดยไม่มีเหตุผล คือวิตกกังวลในเรื่องที่ควรวิตกกังวลและพยายามหาทางแก้ไขเรื่องที่วิตกกังวลนั้นให้หมดไป ส่วนคนที่สุขภาพจิตไม่ดีมักจะวิตกกังวลโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งบุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้ควรได้รับความเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะถ้าปล่อยไว้อาจเกิดผลร้ายได้มาก

✓ กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524 : 90) ให้ความหมายของความวิตกกังวลไว้ว่า เป็นผลมาจากความกลัวเรื่องต่าง ๆ โดยนึกคิดและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เกรงว่าจะเป็นไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งบางทีสิ่งนั้นอาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้

ประสิทธิ์ ชาญศิริ (2533 : 9) กล่าวว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพจิตใจที่มีความตึงเครียดแรง และกลัว บางครั้งก็หาสาเหตุได้ บางครั้งก็หาสาเหตุไม่ได้ เป็นความกลัวที่ต่อเนื่อง ซึ่งอาจสังเกตได้แต่อยู่ในระดับต่ำ และบุคลิกภาพของคนส่วนหนึ่งมาจากความวิตกกังวล

1.1.2 ประเภทของความวิตกกังวล

ฟรอยด์ (Levitt. 1967 : 18 - 19 ; citing Freud. 1923) ได้แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความวิตกกังวลตามความจริง (Reality Anxiety) คือ ความกลัวอันตรายที่แท้จริงในโลก

2. ความวิตกกังวลแบบโรคประสาท (Neurotic Anxiety) คือ ความกลัวว่าสิ่งที่ทำไปตามสัญชาตญาณนั้นจะได้รับการลงโทษ ความวิตกกังวลแบบนี้มีรากฐานมาจากความเป็นจริงทั้งนี้เพราะเคยถูกพ่อแม่ หรือผู้มีอำนาจลงโทษอีก

3. ความวิตกกังวลที่เกี่ยวข้องหลักศีลธรรม (Moral Anxiety) มีความกลัวต่อมโนธรรม (Conscience) คือ กลัวว่าความคิดหรือการกระทำบางอย่างจะขัดหลักศีลธรรมที่บุคคลได้รับการอบรมสั่งสอนมาแต่วัยเด็ก ความวิตกกังวลแบบนี้มีรากฐานมาจากความเป็นจริงด้วยเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะบุคคลเคยถูกลงโทษเนื่องจากฝ่าฝืนหลักศีลธรรมจึงเกิดความกลัวว่าจะถูกลงโทษอีก

สวณีย์ ดันติพัฒนานันต์ (2522 : 130 - 131) ได้กล่าวถึงชนิดของความวิตกกังวลในคนปกติและในคนป่วยซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ความวิตกกังวลแบบปกติ (Normal Anxiety) ได้แก่ ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นแหล่งของพลังงานที่กระตุ้นให้บุคคลมีพลังงานในการต่อสู้เพื่อดำรงชีวิต เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลคิดวางแผนเพื่อหาทางเอาชนะอุปสรรคที่มาขัดขวางความวิตกกังวลประเภทนี้จะเกิดขึ้นได้สัดส่วนกับสิ่งกระตุ้น และจะเกิดขึ้นไม่นานเมื่อตัวกระตุ้นลดลง ความวิตกกังวลก็จะลดลงตามไปด้วย พบได้ในขณะที่บุคคลประสบกับภาวะคุกคามต่อสวัสดิภาพของตน เช่น ความเจ็บป่วย ภาวะสอบไล่

2. ความวิตกกังวลในโรคประสาท (Neurotic Anxiety) เป็นภาวะความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นไม่ได้สัดส่วนกับตัวกระตุ้น นั่นคือ สาเหตุของความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อย ทำให้บุคคลตื่นกลัวและตอบสนองต่อภาวะความวิตกกังวลเกินขอบเขต

3. ความวิตกกังวลที่เป็นพยาธิสภาพ หรือความวิตกกังวลเรื้อรัง (Pathologic or Chronic Anxiety) เป็นภาวะที่ตึงเครียดตลอดเวลา สาเหตุของความวิตกกังวลแบบนี้มักเกี่ยวกับสิ่งที่เก็บกดไว้หรือข้อขัดแย้งที่บุคคลยอมรับไม่ได้ มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมแปลก ๆ เป็นพฤติกรรมชนิดโรคประสาทหรือโรคจิตทั้งหลาย

แคทเทลและเชียร์ (Cattell and Chear. 1961) ลาซารัส (Lazarus. 1966) และสปีลเบิร์กเกอร์ (Spielberger. 1966) แบ่งความวิตกกังวลเป็น 2 ประเภท (Levitt. 1967 : 13 - 15) คือ

1. ความวิตกกังวลซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (State Anxiety) หรือ (Situational Anxiety) หรือ (Acute Anxiety) หมายถึง ความวิตกกังวลซึ่งเกิดกับบุคคลแต่ละคนในบางสถานการณ์เท่านั้น ความเข้มของความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นแล้วจะคงอยู่กับความเข้มของสิ่งเร้า ความวิตกกังวลประเภทนี้จะมี ความเข้มสูง แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะคงอยู่ในช่วงเวลาอันสั้น ผู้ที่มีความวิตกกังวลแบบนี้มากคือ ผู้ที่มีความถี่ของความวิตกกังวลในสถานการณ์ต่าง ๆ มาก

2. ความวิตกกังวลซึ่งเป็นลักษณะคงที่ในตัวบุคคล (Trait Anxiety) หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "Chronic Anxiety" ความวิตกกังวลประเภทนี้มักจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน จนเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ (Personality Trait) บุคคลที่มีความวิตกกังวลประเภทนี้จะเกิดความวิตกกังวลในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป ทุกคนจะมีความวิตกกังวลประเภทนี้โดยที่ไม่รู้ตัว

อย่างไรก็ตาม ระดับของความวิตกกังวลซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (State Anxiety) นั้นจะขึ้นอยู่กับความวิตกกังวลซึ่งเป็นลักษณะคงที่ของบุคคล (Trait Anxiety) ด้วย กล่าวคือ คนที่มีความ

วิตกกังวลซึ่งเป็นลักษณะคงที่สูง ย่อมมีแนวโน้มที่จะเกิดความวิตกกังวลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มาก และมีความเข้มในระดับสูงด้วย

ส่วน ซาราสันและคนอื่น ๆ (Sarason and others. 1960 : 7 - 10) ได้แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความวิตกกังวลในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป (General Anxiety)
2. ความวิตกกังวลเฉพาะบางสถานการณ์ (Specific Anxiety) เช่น ความวิตกกังวลในการสอบ ความวิตกกังวลในการเรียน

อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาอย่างละเอียดจะเห็นว่า ความวิตกกังวลในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป (General Anxiety) ก็คือ ความวิตกกังวลซึ่งเป็นลักษณะคงที่ (Trait Anxiety) ส่วนความวิตกกังวลเฉพาะบางสถานการณ์ (Specific Anxiety) คือ ความวิตกกังวลซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (State Anxiety) นั้นเอง และในการวิจัยครั้งนี้ ความวิตกกังวลที่กล่าวถึง หมายถึง ความวิตกกังวลเฉพาะบางสถานการณ์ คือ ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

1.1.3 ระดับของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในบุคคลแต่ละครั้งนั้น มีความรุนแรงไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้น ความหมายของเหตุการณ์และบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ๆ ถ้าเป็นบุคคลที่หวั่นไหวง่าย เหตุการณ์เพียงเล็กน้อยก็ทำให้เกิดความวิตกกังวลในระดับรุนแรงได้เหมือนกัน ระดับความเข้มของความวิตกกังวลจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับบุคคล และเหตุการณ์โดยทั่วไปอาจใช้เครื่องหมาย (+) เป็นตัวบอกระดับความวิตกกังวล ซึ่งจากเอกสารโรเนียวขององค์การอนามัยโลก (ชมชื่น สมประเสริฐ. 2525 : 46 ; อ้างอิงจาก องค์การอนามัยโลก. ม.ป.ป.) ได้แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. Ataraxy (+) เป็นระดับที่ปราศจากความวิตกกังวล หรือ น้อยจนไม่สามารถจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมได้ ถือว่าไม่ปกติ พบได้ในคนที่ได้รับความตกใจทันทีทันใดแล้วเงียบเฉยไปเลย หรือในผู้ป่วยที่ได้รับยากล่อมประสาทในขนาดหนัก และผู้ที่อยู่ในภาวะกึ่งหมดสติ (Semiconscious) หรือ หมดสติ (Unconscious) ซึ่งไม่มีการรับรู้ความรู้สึกภายนอก

2. Well Being (0) เป็นระดับปกติ พบได้ทั่วไป เป็นระดับที่เกิดความรู้สึกสบายได้พักผ่อน เกิดขึ้นเมื่อได้รับประสบการณ์ที่พอใจ มีความวิตกกังวลได้ แต่ก็สามารถปรับตัวได้ในเวลาอันสมควร

3. Mild Anxiety (+1) เป็นความรู้สึกไม่สบายน้อย ๆ ความวิตกกังวลในระดับนี้จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกตื่นเต้นมากขึ้น บุคคลยังสามารถสังเกตความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมได้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันที และสามารถอธิบายความแตกต่างได้ ความรู้สึกไม่สบายในระดับนี้จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลทำงานแก้ปัญหาได้ ช่วยให้ตื่นตัวในการดูหนังสือ มีสมาธิ จดจำได้แม่นยำ เพิ่มการรับรู้และความตั้งใจ ช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่สร้างความวิตกกังวลได้ ความวิตกกังวลในระดับนี้เป็นการเตรียมพร้อมที่จะรับรู้ และปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์ ในคนปกติเมื่อเกิด Mild Anxiety จะสามารถปรับกลับมาเป็น Well Being ได้

4. Moderate Anxiety (+2) ในระดับนี้บุคคลจะมีความรู้สึกไม่สบายใจมากขึ้นขณะเผชิญกับสถานการณ์ การรับรู้ของบุคคลเริ่มแคบลง มีแรงผลักดันมากขึ้น ตื่นตัวมากขึ้น ว่องไวมากจนเกือบจะลืกลืม ลืม อาจมีการปรับตัวแบบสู้หรือหนี

5. Severe Anxiety (+3) มีความกระวนกระวาย การรับรู้จะแคบมากไม่สามารถเข้าใจความจริงที่เกิดขึ้น ควบคุมตัวเองไม่ได้ รู้สึกกลัวเพิ่มมากขึ้น มีอาการกระสับกระส่ายเห็นได้ชัดเจน อาจจะพูดมากและเร็วขึ้น ไม่สามารถทำลายความรู้สึกไม่สบายใจได้

6. Panic (+4) เป็นความวิตกกังวลระดับรุนแรงที่สุด ตื่นกลัวสุดขีด เป็นภาวะที่ควบคุมตัวเองไม่ได้ การรับรู้เสียไป ความตั้งใจลดลง ไม่รับความจริง จำไม่นาน ไม่สามารถตัดสินใจหรือควบคุมความรู้สึกและการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อได้ บุคคลจะไม่สามารถช่วยตัวเองให้พ้นภาวะที่ก่อให้เกิดความกังวลใจนี้ได้ จะมีอาการซึมเศร้าสุดขีด

1.1.4 การวัดระดับความวิตกกังวล

เลวิทท์ แบ่งการวัดความวิตกกังวลออกเป็น 4 วิธี (Endler and Edward. 1982 : 41 ; citing Levitt. 1980) คือ

1. การวัดการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา โดยดูจากอาการที่แสดงออกทางระบบประสาทอัตโนมัติ เช่น การวัดอัตราการเต้นของหัวใจ อัตราการหายใจ ระดับความดันโลหิต การหลั่งของน้ำลาย การหลั่งฮอร์โมนจากต่อมหมวกไต การดึงของกล้ามเนื้อ ความเกร็งของผิวหนัง การตรวจคลื่นสมอง เป็นต้น

2. การวัดโดยการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self - Report Questionnaire) เป็นการประเมินความวิตกกังวล ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ตนเองรับรู้ได้ โดยการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาประเมินความวิตกกังวลว่ามีขนาดใด แบบสอบถามวัดความวิตกกังวลมีผู้สร้างขึ้นใช้ ได้แก่ แบบวัดความวิตกกังวลแบบ STAI (The State - Trait Anxiety Inventory)

3. การวัดโดยใช้เทคนิคการฉายออก (Projective Technique) ได้แก่ แบบวัดของรอสชาค ซึ่งต้องใช้ผู้ชำนาญเป็นผู้แปลผล

4. การวัดโดยการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล โดยการสังเกตอาการที่แสดงออก ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสะท้อนจากอารมณ์ภายในใจ เช่น อาการกระสับกระส่าย ลูกลี้ลุกลน ถอนหายใจ พุดรัวเร็ว หงุดหงิด ขาดสมาธิ นอนไม่หลับ ร้องไห้ เป็นต้น

1.1.5 ผลของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลมีผลต่อบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ความคิด และพฤติกรรมซึ่งสรุปผลของความวิตกกังวลได้ดังนี้ (สาโรจน์ ปรปักษ์ขามและคนอื่น ๆ . 2519 : 310, 315 - 320 ; สุวณีย์ ตันติพัฒนานันต์. 2522 : 127 - 130 ; Deffenbacher and Suinn. 1982 : 391 - 442 ; Izard. 1972 : 37 - 41)

1. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมีและสรีรวิทยา

(1) มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นที่ระบบประสาท กระตุ้นให้ต่อมพิทูอิทารี (Pituitary Gland) หลั่งฮอร์โมนคอร์ติคอล (Cortical Hormone) มีผลทำให้ร่างกายทนทานต่อภาวะวิตกกังวล และกระตุ้นไฮโปทาลามัส หรือศูนย์กลางของอารมณ์ (The Seat of Emotions) ซึ่งมีผลทำให้กล้ามเนื้อหดตัวเกร็งเตรียมสู้ (Fight) หรือ หนี (Flight)

(2) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมี ในภาวะวิตกกังวล ฮอร์โมนต่าง ๆ จะถูกขับออกมาสู่กระแสเลือดมากขึ้น ซึ่งฮอร์โมนที่ถูกขับออกมานั้นมีหน้าที่ควบคุมความสมดุลของเกลือแร่ในร่างกาย การเผาผลาญอาหาร และมีผลต่อระบบกล้ามเนื้อ

(3) มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระวิทยา

การเปลี่ยนแปลงนี้ขึ้นอยู่กับระดับของความวิตกกังวล โดยทั่วไปความวิตกกังวลในระดับต่ำ (Mild) และระดับปานกลาง (Moderate) จะเพิ่มการทำงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย แต่ถ้าถึงระดับสูง (Severe) และระดับรุนแรง (Panic) แล้วจะทำให้ระบบต่าง ๆ หยุดทำงานได้เช่นกัน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้แก่ หัวใจจะเต้นเร็วและถี่ขึ้น การหายใจจะลึกและเร็วขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิของร่างกายและความดันโลหิต ประจำเดือนมีการเปลี่ยนแปลง ปัสสาวะบ่อย ความอยากอาหารลดลง เหนื่อยออก นอนไม่หลับ ม่านตาขยายใหญ่ขึ้น ตัวสั่น เป็นต้น ถ้ามีความวิตกกังวลมากขึ้น การทำงานของระบบต่าง ๆ อาจหยุดชะงักไป (Paralyze) ซึ่งอยู่ในระดับรุนแรง (Panic)

2. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์

ความวิตกกังวลทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกหวาดหวั่น ความตึงเครียด และความกลัว ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ เช่น ตกใจง่าย หงุดหงิด โกรธ กระสับกระส่าย โศกเศร้าเสียใจ ร้องไห้ง่าย เหนื่อยหน่าย เป็นต้น

3. ผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด ความจำ และการรับรู้

ได้แก่ ลืมง่าย ประสิทธิภาพในการจำลดลง ระบบความคิดถูกรบกวน เช่น สับสน ย้ำคิดย้ำทำ การตัดสินใจทำได้ช้า ความติดขัดและไม่มียืดหยุ่นในการแก้ปัญหา ความสนใจลดลง ขาดสมาธิ การรับรู้ผิดพลาด บุคคลที่มีความวิตกกังวลมีแนวโน้มที่จะคิดไปในทางลดคุณค่าของตนเอง

4. ผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก (สุวณีย์ ดันติพัฒนานันต์, 2522 : 129 - 130)

เมื่อเกิดความวิตกกังวลขึ้น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกได้โดยมากจะเป็นพฤติกรรมอัตโนมัติ พฤติกรรมเหล่านี้จำแนกได้ 4 กลุ่มใหญ่ คือ

(1) พฤติกรรมที่แสดงความรู้สึกภายในออกมาทั้งอย่างเปิดเผยและอย่างซ่อนเร้น เช่น ความหงุดหงิด โมโหง่าย กระสับกระส่ายไม่อยู่นิ่ง ความรู้สึกขุ่นเคืองไม่เป็นมิตร เป็นต้น และอาจแสดงออกในรูปอื่น เช่น พฤติกรรมโรคจิต โรคประสาททั้งหลาย

(2) พฤติกรรมที่เบนความสนใจจากภาวะวิตกกังวลไปสู่อาการเจ็บป่วยทางร่างกาย ได้แก่ จิตสรีระแปรปรวน (Psychophysiological Disorders) ทั้งหมดทำให้ความสามารถในการกระทำสิ่งต่าง ๆ น้อยลง

(3) การชะงักงันอยู่ภาวะที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล พฤติกรรมการแสดงออก ได้แก่ การถอนตัวหนีจากเหตุการณ์ การเก็บความรู้สึกไว้ภายในและกลายเป็นอาการซึมเศร้ามีพฤติกรรมถดถอยไปสู่พัฒนาการในวัยต้น ๆ

(4) พฤติกรรมที่พยายามทำความเข้าใจถึงสาเหตุของความวิตกกังวลและวิธีการที่ตนเองใช้เพื่อขจัดภาวะวิตกกังวล ซึ่งทำให้ตนอดอัดไม่สบายนั้นเสีย

ซุง (Zung, 1971 : 371 - 372) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่แสดงถึงความวิตกกังวลไว้ดังนี้

1. ลักษณะทางอารมณ์ ผู้ที่มีอาการวิตกกังวลจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ รู้สึกหวาดหวั่น จิตใจฟุ้งซ่าน กังวล หงุดหงิดเสียใจ กลัวอย่างไม่มีเหตุผล ตกใจง่าย รู้สึกว่าตนเองไร้ประโยชน์ คาดคิดถึงอันตราย กลัวตาย

2. อาการทางกาย ได้แก่ อาการดังต่อไปนี้ คือ

2.1 ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก ได้แก่ กล้ามเนื้อตึง ตัวสั่น กระตุก เมื่อยล้า อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ปวดศีรษะ คอและหลัง

2.2 ระบบหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ อาการใจสั่น หัวใจหรือชีพจรเต้นเร็ว หอบ เจ็บหน้าอก

2.3 ระบบทางเดินอาหาร ได้แก่ การคลื่นไส้ เบื่ออาหาร อาเจียน ท้องเดิน

2.4 ระบบหายใจ ได้แก่ หายใจแรงเร็ว หายใจถี่ วิ่งเวียน แน่นหน้าอก หรือหายใจไม่ออก เป็นลม

2.5 ระบบขับถ่าย ได้แก่ อาการถ่ายปัสสาวะบ่อย กลั้นปัสสาวะไม่อยู่

2.6 ระบบผิวหนัง ได้แก่ อาการหน้าแดง หรือบางคนหน้าซีด โดยเฉพาะบริเวณฝ่ามือ ทั้งนี้เนื่องมาจากต่อมเหงื่อที่ฝ่ามือมีลักษณะพิเศษ คือ ไม่ช่วยในการควบคุมอุณหภูมิของร่างกายและพบว่า เมื่อระบบประสาทซิมพาเทติกถูกกระตุ้น เช่น ถ้าคนมีความวิตกกังวลมาก เหงื่อจะออกที่ฝ่ามือเพิ่มขึ้นมาก (เจริญ สมวงศ์ศิริ. 2523 : 10 - 11) นอนไม่หลับหรือมีอาการหลับ ๆ ตื่น ๆ ผื่นร้าย

2.7 ระบบประสาทกลาง ได้แก่ อาการหลงลืมง่าย ขาดสมาธิฉุนเฉียว นอนไม่หลับ หรือมีอาการหลับ ๆ ตื่น ๆ ผื่นร้าย

จากแนวคิดของนักทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพความวุ่นวายใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นโดยมีการรับรู้กระบวนการด้านความคิดและประสบการณ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการประเมินสภาพการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้นว่ามีอันตรายต่อบุคคลมากน้อยเพียงใด ซึ่งความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นมีผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ ความคิด และพฤติกรรม ความวิตกกังวลในระดับต่ำ เป็นแรงกระตุ้น และแรงจูงใจในการเรียนรู้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะเห็นว่าเป็นโทษมากกว่า โดยเฉพาะความวิตกกังวลในระดับสูง พบว่า เป็นเครื่องกีดขวางการเรียนรู้ที่สำคัญ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

งานวิจัยในต่างประเทศ

เฟลด์ฮูเซน และเธอร์สโตน (Feldhusen and Thurstone. 1964 : 265 - 267) ได้ศึกษาบุคลิกภาพ และการปรับตัวของเด็กที่มีความวิตกกังวลสูงและความวิตกกังวลต่ำ กลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงเป็นชาย 11 คน หญิง 21 คน กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำ เป็นชาย 17 คน หญิง 15 คน พบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำมีการปรับตัวทางอารมณ์ความสัมฤทธิ์ผลเกี่ยวกับความสามารถและความคิดเกี่ยวกับตนเองดีกว่าพวกที่มีความวิตกกังวลสูง

สตีเวนสัน และอดัม (Stevenson and Adam. 1969 : 24 - 28) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 4 และเกรด 6 จำนวน 318 คน พบว่า คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์เป็นลบกับความวิตกกังวล นั่นคือ ความวิตกกังวล นั่นคือ ความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าระดับความวิตกกังวลต่ำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูง แต่ถ้าระดับความวิตกกังวลสูงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต่ำ

แคทเทล (Cattell. 1961:263-264) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับความวิตกกังวลว่า โดยทั่วไปแล้วความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสัมพันธ์กันเป็นลบ แต่ผลที่ได้ยังสรุปแน่นอนไม่ได้ เพราะผลดังกล่าวต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้ แรงจูงใจ ระดับอายุ และความเข้มข้นของความวิตกกังวล

ฮาร์ทและเลบารน์ (Harte and Labourne.1967:1884-A) ได้ศึกษากับเด็กเกรด 2-8 จำนวน 184 คน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านระหว่างกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงกับกลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำ พบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง

นอกจากนี้ สแตรง (Strang. 1957 : 421 - 422) กล่าวว่า มีงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาในการวางในโครงการด้านการศึกษาและอาชีพ สรุปได้ว่า ความลำบากใจที่เกิดขึ้นมากที่สุดกับเด็กวัยรุ่น ได้แก่ ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ 42 เปอร์เซ็นต์ ประสบความยุ่งยากในเรื่องการเงินที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีพ 21 เปอร์เซ็นต์ รู้สึกว่ามีความรู้ไม่เพียงพอในการนำไปใช้ประกอบอาชีพที่ตนต้องการทำ 12 เปอร์เซ็นต์

ส่วน เอล กอเฮย์ (El-Gawhay. 1969 : 985-A) ได้ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการของนักเรียนเกรด 10,11,12 จำนวน 900 คน เป็นนักเรียนชาย 450 คน นักเรียนหญิง 450 คน โดยให้ตอบรายการทดสอบของมูนี (Mooney Problem Check List) ผลการสำรวจพบว่า เรื่องที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ความสัมพันธ์ทางสังคม ศีลธรรม จรรยา และศาสนา ความสัมพันธ์ส่วนตัว เพศ การแต่งงาน ปัญหาระดับกลาง ได้แก่ การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับอนาคต อาชีพ และการศึกษา ตลอดจนหลักสูตรและการสอน ปัญหาที่น้อยที่สุด ได้แก่ ที่อยู่อาศัย และครอบครัว กิจกรรมด้านสังคม การพักผ่อนหย่อนใจ การเงิน การดำเนินชีวิต สถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับจ้างทำงาน สุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย

งานวิจัยในประเทศ

อำพล โอ่งเคลือบ (2515 : 20) ได้ทำการศึกษาความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่านและลักษณะอื่นบางประการของบุคลิภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมประถมปีที่ 4 และประถมปีที่ 7 จำนวน 500 คน เป็นชาย 261 คน หญิง 239 คน พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่า เด็กที่มีความวิตกกังวลต่ำมีความเข้าใจในการอ่านสูง ส่วนเด็กที่มีความวิตกกังวลสูงอ่านเข้าใจได้ช้า

วรรณิ รักธรรม (2515 : 54-55) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ เป็นชาย 240 คน และหญิง 120 คน พบว่า ผู้มีความวิตกกังวลมากมีความต้องการผลสัมฤทธิ์น้อย และผู้มีความวิตกกังวลน้อย มีความต้องการผลสัมฤทธิ์มาก ผู้มีความวิตกกังวลมากมีความรู้สึกรับผิดชอบน้อย และผู้มีความวิตกกังวลน้อยมีความรู้สึกรับผิดชอบมาก เด็กชายไทยเชื้อชาติไทยกับเด็กชายไทยเชื้อชาติจีนมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2516 : 80) ศึกษาโน้ภาพแห่งตน ความวิตกกังวลความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 188 คน พบว่า มโนภาพแห่งตนสัมพันธ์ในทางลบกับความวิตกกังวล กล่าวคือ นักเรียนที่มีความวิตกกังวลสูงมีมโนภาพแห่งตนต่ำ และนักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำมีมโนภาพแห่งตนสูง

สุรเกียรติ ลิ้มเจริญ (2523 : 43) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเองความวิตกกังวลกับระเบียบวินัยในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 337 คน พบว่า เด็กที่มี

ความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความวิตกกังวลต่ำและนักเรียนที่อยู่ในชั้นเรียนซึ่งมีระเบียบวินัยแบบประชาธิปไตยมีความวิตกกังวลต่ำที่สุด ✓

สมัญญา เสียงใส (2521 : 43-46) ศึกษาความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวล กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 375 คน เป็นชาย 199 คน หญิง 176 คน พบว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านการเรียนกับอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ วิตกกังวลด้านสังคม และอันดับสุดท้าย คือ ความวิตกกังวลด้านส่วนตัว

ในเรื่องสุขภาพจิต อัมพร โอตระกูล และเจตสันต์ แต่งสุวรรณ (2524 : 45-53) พบว่า ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาอันดับที่ 2 คือ ด้านอนาคตต่ออาชีพและการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยรายการปัญหา เช่น มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน ต้องการออกไปประกอบอาชีพแต่ยังทำไม่ได้ ไม่แน่ใจจะเลือกอาชีพได้เหมาะสมหรือไม่ และปัญหาอันดับที่ 3 คือ การปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว

ในปี พ.ศ. 2529 จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 610 เป็นนักเรียนชาย จำนวน 305 คน นักเรียนหญิง 305 คน โดยใช้แบบตรวจสอบสุขภาพจิต เอส-ซี-แอล-90 (SCL-90) และแบบสำรวจปัญหาการปรับตัว (Mooney Problem Check List) ในการเก็บข้อมูล พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาการปรับตัวรายด้านมากที่สุดในด้านการปรับตัวทางการเรียน รองลงมาคือ ด้านอนาคตต่ออาชีพและการศึกษา และการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งต่างประเทศและในประเทศดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความวิตกกังวลของเด็กวัยรุ่นนั้นมีหลายด้านด้วยกัน ทั้งในด้านการเรียน ด้านสังคม ด้านส่วนตัว ด้านการศึกษาและอาชีพ แม้ว่าจากงานวิจัยดังกล่าวจะพบว่า ปัญหาด้านอนาคต : อาชีพ และการศึกษา จะมีอันดับรองลงมาจากปัญหาด้านการเรียนก็ตาม แต่ปัญหาด้านอนาคตการศึกษาก็ถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่น่าศึกษาปัญหาหนึ่ง เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นนักเรียนชั้นปีสุดท้ายที่จะจบการศึกษาออกไป น่าจะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตทางการศึกษาของตนเพราะจะต้องสอบแข่งขันเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความวิตกกังวลด้านการศึกษาต่อของนักเรียน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยต่างประเทศ

สเตฟเฟนสัน (Stephenson. 1955 : 27 - 35) ศึกษาความคาดหวังและการวางแผนในการประกอบอาชีพของนักเรียนเกรด 9 พบว่า นักเรียนที่บิดามาจากครอบครัวที่มีอาชีพเกี่ยวกับการใช้วิชาการสูงมักจะมี ความคาดหวังและความต้องการที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการสูงตามบิดาไปด้วย ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดาไม่ได้ประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาการสูงนัก หวังที่จะประกอบอาชีพเดิมของบิดา

โมนา (Mora. 1956 : 2206) ศึกษาเปรียบเทียบการตั้งความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่านักเรียนที่ผลการเรียนดีตั้งระดับความคาดหวังทางการศึกษาใกล้เคียงกับความสามารถของตน ขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง และต่ำตั้งสูงเกินความเป็นจริง

เวริงตัน (สุนันท์ ศลโกสม. 2526 : 20-22 ; อ้างอิงจาก Worthington. 1971 : 7-102) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับเกรดการเรียนในครั้งแรกของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยยูทา จำนวน 2,260 คน เป็นหญิง 990 คน ชาย 1,270 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ในการค้นคว้าของเขา หมายถึง รายได้ของครอบครัว และอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งเขาได้แบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ พบว่า ผู้ปกครองระดับกลางและระดับสูงให้การส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

ซาราสันและคนอื่น ๆ (Sarason and others. 1960 : 250 - 261) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กระดับประถมศึกษาติดต่อกันเป็นเวลา 6 ปี พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชายทั้งความวิตกกังวลทั่วไปและความวิตกกังวลในการสอบ

เซกเมอร์ มาร์ติน และเบนดิซ (Segmour, Martin and Bendix. 1960 : 184) พบว่าอาชีพของบิดามีความสำคัญต่อการเลื่อนระดับฐานะทางสังคมของบุตร โอกาสที่บุตรจะเลื่อนระดับฐานะได้มากนักน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของบิดาในแต่ละอาชีพที่จะส่งเสริมบุตรตน

แคนเนล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser. 1962 : 221 - 222) ศึกษาเรื่องแผนการศึกษาของเด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกา พบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน กล่าวคือ บุตรจะได้รับการศึกษาหรือไม่ขึ้นอยู่กับที่การตัดสินใจของผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่

ซาร์ลสตรอม (Sahlstrom. 1962 : 2638) พบว่า รายได้ของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ก็ไม่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญนัก

เซลแลน (Cellan. 1962 : 1262) ศึกษาแบบแผนของการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนในแจ๊คสันเคาน์ตี (Jackson County) พบว่าระดับอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยด้วย

เพนนี (Penny. 1965 : 697 - 702) ศึกษาความอยากรู้อยากเห็น และความวิตกกังวลของเด็กเกรด 4 - 6 และใช้แบบสอบถาม CMAS วัดความวิตกกังวล ส่วนที่เกี่ยวกับความวิตกกังวลและเพศ พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฟลฮูเซน (Feldhusen. 1965 : 442 - 447) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กชาย และเด็กหญิงเกรด 7 - 9 อายุระหว่าง 9-11 ปี จำนวน 77 คน และวัดความวิตกกังวลโดยใช้แบบสอบถาม GASC พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชาย

ดอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2598A - 2599A) ศึกษาความปรารถนาและความมุ่งหวังทางด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐหลุยส์เซียนา พบว่า บิดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุตร ส่วนมารดามีอิทธิพลมากกว่าในด้านการเลือกศึกษาต่อ

สเตอร์เมล (จุมพล หนิพานิช. 2517 : 8 - 9 ; อ้างอิงจาก Stremel. 1971) ได้สำรวจความมุ่งหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แคนซัส (Kansas) พบว่า 74 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มประชากรทั้งหมดประสงค์ที่จะศึกษาต่อหรือได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับ

อาชีพ หลังจากสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว 15 เปอร์เซ็นต์ อยากมีงานทำเต็มเวลา 6 เปอร์เซ็นต์ อยากเข้าศึกษาต่อทหาร 5 เปอร์เซ็นต์ จำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อทั้งหมด 88 เปอร์เซ็นต์ ต้องการ ศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา ภายในรัฐทั้งระดับวิทยาลัยเอกชนระดับอนุปริญญา ระดับมหาวิทยาลัย เอกชน โรงเรียนอาชีวะเอกชนและวิทยาลัยครู

เมฮาน (จุมพล หนีพานิช. 2517 : 8 ; อ้างอิงจาก Mehan. 1972) ศึกษาการวางแผน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่จะสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐแอริโซนา (Arizona) และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 20,000 คน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่ วางแผนศึกษาต่อเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง บิดามารดามีอิทธิพลต่อนักเรียนในการวางแผนการศึกษา ต่อและพบว่า นักเรียนหลายคนคิดว่าจะไม่ศึกษาต่อเพราะมีเงินไม่เพียงพอ

แบลคเบอร์น (Blackburn. 1975 : 4152A) ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังและความปรารถนาในการศึกษาและอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีสุดท้าย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 428 คน พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีสถานะทางเศรษฐกิจต่ำ จะมีความคาดหวังในการศึกษา และอาชีพของนักเรียนต่ำไปด้วย

จอห์นสตัน (Johnston. 1975 : 3448) ศึกษาความคาดหวังทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐเวอร์มอนต์ (Vermont) อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป การศึกษาต่อของ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม พบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความคาดหวังทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาต่างกัน

งานวิจัยในประเทศ

วรรณิ รักธรรม (2515 : 54 - 55) ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์ กับความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใน โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ชาย 240 คน หญิง 120 คน พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูง กว่าเด็กชาย

อำพล โธ่งเคลือบ (2515 : 245) ศึกษาความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่านและลักษณะ อื่นบางประการของบุคลิกภาพกับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 4 และปีที่ 7 พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวล สูงกว่าเด็กชาย

วินิจ เกตุขำ (2515 : 75 - 76) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัด สุโขทัย พบว่า เด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วารุณี อัสธีรวัฒน์ (2512 : 70) ศึกษาตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 510 คน พบว่าอาชีพที่ นักเรียนเลือกมากตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ครู แพทย์ พยาบาล วิศวกร เกษกร นักธุรกิจ นักบัญชี สังคมสงเคราะห์ นอกจากนี้พบว่า ความมุ่งหวังของครอบครัว และฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวเป็นตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน

ฉลวย กิรติรักษกุล (2512 : 63) ศึกษาตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 558 คน พบว่าอาชีพที่นักเรียน เลือกมากตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครู วิศวกร แพทย์ พยาบาล นักบัญชี นักสังคม

สงเคราะห์ เกสัชกร และเลขานุการ และพบว่า ความมุ่งหวังของครอบครัวเป็นตัวประกอบที่สำคัญตัวหนึ่งที่นักเรียนให้ความสำคัญว่ามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

จุฑาภรณ์ วรสุมนต์ (2515 : 67) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,945 คน พบว่า รายได้ของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

ราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : 65) ศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง พบว่าผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู เกี่ยวกับความมุ่งหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนของนักเรียน พบว่าผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าในทุนทรัพย์ ที่จะใช้ส่งเสียให้นักเรียนเรียนต่อ ความเหมาะสมกับความสามารถและสติปัญญาของเด็กโอกาสในการทำงานความก้าวหน้าในการทำงาน และประโยชน์ของวิชาชีพต่อส่วนรวม

นาคล คุ่มประวดี (2517 : 53) ศึกษาความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พบว่า ครอบครัวที่มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง คือ ชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป ครอบครัวที่มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับต่ำ คือระดับชั้นประถมศึกษาครอบครัวที่มีอาชีพเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่จะให้บุตรของตนได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ครอบครัวที่มีอาชีพรับจ้างการค้าขายมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (2517 : 47 - 49) ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในเขตนครหลวง กรุงเทพฯ ธนบุรี จำนวน 720 คน พบว่านักเรียนที่มาจาก ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มีความกังวลใจเรื่องเงินมากที่สุด และนักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะสูงมีความกังวลใจเรื่องการเงินน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนฐานะปานกลางมีความกังวลใจระดับกลาง และพบว่าฐานะของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญต่อการศึกษาต่อกล่าวคือ นักเรียนชายจากครอบครัวฐานะปานกลางให้ความสำคัญต่อศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนจากครอบครัวฐานะสูง ส่วนนักเรียนชายจากครอบครัวฐานะต่ำเห็นความสำคัญของการศึกษาน้อยที่สุด สำหรับนักเรียนหญิง ความสำคัญของการศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัวแต่อย่างไร

ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง (2522 : 84 - 85) ศึกษาเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง ในเขตเมืองจำนวน 2,522 คน และในเขตชนบท จำนวน 1,686 คน พบว่า บิดาที่ประกอบอาชีพค้าขายรับราชการ ช่างและบริการที่อาศัยในเขตเมืองมีความมุ่งหวังให้บุตรเรียนในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป เช่นเดียวกับบิดาที่อยู่ในเขตชนบทในกลุ่มอาชีพเดียวกัน และบิดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตเมืองมีความมุ่งหวังในบุตรเรียนในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปมากที่สุด ส่วนบิดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในเขตชนบทจะมีความมุ่งหวังให้บุตรเรียนระดับประถมศึกษามากที่สุด และพบว่าบิดาทั้งในเขตเมืองและเขตชนบทที่ประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ ความชำนาญสูง เช่น รับราชการจะมีความมุ่งหวังให้บุตรเรียนในระดับสูงกว่าบิดาที่ประกอบอาชีพที่ใช้ความรู้ ความชำนาญต่ำ เช่น อาชีพเกษตรกรรม

ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 68) ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร พบว่า กลุ่มของบิดาที่มีระดับรายได้ต่อเดือนสูงส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรหญิง

และบุตรชายมีอาชีพและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องสูงกว่าความมุ่งหวังของบิดาที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำ ที่มี ความมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพรับราชการ¹¹⁵ และอาชีพทำงานในสำนักงาน

จากงานวิจัยในต่างประเทศและในประเทศที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพล เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพของนักเรียน ได้แก่ เพศ อาชีพของผู้ปกครองเศรษฐกิจของ ครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครอง ตลอดจนความคาดหวังของนักเรียนนั้นในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใด ศึกษาตัวแปรดังกล่าวอย่างจริงจัง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อในระบบใหม่ ของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะได้ศึกษาตัวแปรดังกล่าวว่าส่งผลต่อ ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อในระบบใหม่ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

3.1 การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ปีพ.ศ. 2546

วัตถุประสงค์

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และความถนัดตรงตาม สาขาวิชาที่เรียน
2. เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นไปตามปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

องค์ประกอบของการคัดเลือก

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่ จะพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจาก องค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ที่นักเรียนแต่ละคน ได้รับจากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 10
2. ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ(วิชาหลัก) และวิชาพื้นฐานอาชีพ(วิชาเฉพาะ) ให้ค่า น้ำหนักรวมกันร้อยละ 90

ในกรณีคณะ/ประเภทวิชาที่มีการสอบวิชาเฉพาะด้วย การกำหนดสัดส่วนค่าน้ำหนักระหว่าง คะแนนวิชาหลักและคะแนนวิชาเฉพาะให้เป็นไปตามที่แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันกำหนด

3. ผลการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย มหาวิทยาลัย/สถาบัน จะทำการสอบสัมภาษณ์และ ตรวจร่างกาย เพื่อหาข้อมูลประกอบการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมเป็นขั้นสุดท้ายก่อนการ รับเข้าศึกษา โดยไม่คิดเป็นค่าน้ำหนักคะแนน

การนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาใช้ จะพิจารณาจากผลการเรียน ตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนแต่ละคนที่ได้รับจากโรงเรียน โดยโรงเรียนแต่ละ แห่งจะออกเอกสารแสดงผลการเรียนเฉลี่ยตลอดหลักสูตรให้นักเรียน แต่ละคนพร้อมกับใบแสดงผลการ เรียน (รบ.1-ป) เพื่อให้ นักเรียนนำไปใช้สมัครเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ในเอกสารนี้จะแสดงข้อมูล

เกี่ยวกับผลการเรียนเฉลี่ยและหน้าที่ความรับผิดชอบและ/หรือความสามารถพิเศษของนักเรียน รวมทั้งค่าสถิติต่าง ๆ

ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีหลายส่วนที่สามารถนำไปใช้ในการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาได้ แต่ในระหว่างที่นำการคัดเลือกระบบใหม่มาใช้ ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาได้เห็นพ้องต้องกันว่าจะใช้องค์ประกอบของผลการเรียน เพียง 2 ส่วน คือ

1. ความสามารถทั่วไปของนักเรียน วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (GPAX)

2. ความสามารถของนักเรียน เมื่อเทียบกับกลุ่มในแต่ละโรงเรียน วัดได้จากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank-PR)

ในการนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาใช้ ในระยะแรกกำหนดให้ใช้ค่าน้ำหนักเพียงร้อยละ 10 โดยแบ่งสัดส่วนองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ ดังกล่าวแล้วข้างต้น เป็นร้อยละ 5.5 กล่าวคือ ให้ค่าน้ำหนัก GPAX ร้อยละ 5 และให้ค่าน้ำหนักค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ร้อยละ 5

เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของนักเรียนแต่ละคนได้มาจากแต่ละโรงเรียน จึงเห็นสมควรทำการแปลงคะแนนของนักเรียนแต่ละคน ให้เป็นคะแนนในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่สามารถแก้ไขความผิดปกติของคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนทั้งกลุ่มได้ระดับหนึ่ง

สำหรับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ หรือคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็นค่าสถิติที่แสดงคะแนนของนักเรียน ณ ตำแหน่งนั้นว่า มีจำนวนร้อยละเท่าไรของจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนของนักเรียนคนนั้น ๆ เนื่องจากเป็นค่าสถิติอยู่แล้ว จึงสามารถนำมาใช้ได้โดยกำหนดค่าเป็นช่วง (Range) แล้วจึงแปลงเป็นคะแนนจากคะแนนเดิมตามค่าน้ำหนักที่กำหนดไว้

วิธีคำนวณค่าคะแนนของ GPAX

1. นำคะแนน GPAX ของนักเรียนที่สมัครเข้ารับการคัดเลือกทุกคน ไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. แปลง GPAX ของนักเรียนแต่ละคนเป็นคะแนน Z โดยใช้สูตร

$$Z_i = \frac{X_i - \bar{X}}{SD}$$

3. คะแนน Z ที่ได้ไปหาค่า Probability โดยเปิดตาราง Standard Normal Probability Distribution จะได้ค่าคะแนนของ GPAX ในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐาน

4. คำนวณหาค่าคะแนนร้อยละ 5 ของ GPAX เนื่องจากแต่ละคณะ/ประเภทวิชากำหนดให้สอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะแตกต่างกัน เช่น 700 600 500 และ 400 เป็นต้น ในการตัดสินใจผลการคัดเลือก กำหนดค่าน้ำหนัก GPAX เป็นร้อยละ 5 และวิชาหลักกับวิชาเฉพาะ เป็นร้อยละ 90 จึงต้องคำนวณหาค่าคะแนนร้อยละ 5 ของคะแนนทั้งหมดที่นำมาใช้ตัดสินการคัดเลือกของแต่ละคณะ/ประเภทวิชา

วิธีคำนวณหาค่าคะแนนร้อยละ 5 ของคะแนนทั้งหมดที่นำมาใช้ตัดสินการคัดเลือกของแต่ละคณะ/ประเภทวิชา จึงคำนวณจากเกณฑ์ที่กำหนดค่าน้ำหนักวิชาหลักและวิชาเฉพาะเท่ากับร้อยละ 90 และ

คำนวณหาร้อยละ 5 ของคะแนนวิชาหลักและวิชาเฉพาะเท่ากับเท่าไร ซึ่งจะเป็นคะแนนเต็มของ GPAX และ Percentile Rank

ตัวอย่างเช่น ในกรณีที่คณะ/ประเภทวิชา ที่กำหนดให้สอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะรวมคะแนนเต็ม 600 คะแนน ซึ่งเท่ากับร้อยละ 90 และสามารถคำนวณหาค่าคะแนนของ GPAX ซึ่งเท่ากับร้อยละ 5 ได้ดังนี้

$$\text{ร้อยละ 90} = 600 \text{ คะแนน}$$

$$\text{ร้อยละ 5} = \frac{600 \times 5}{90} = 33.3333 \text{ คะแนน}$$

ดังนั้น คะแนนเต็มในส่วนของ GPAX จึงเท่ากับ 33.33 คะแนน ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ได้ GPAX = 4 คิดเป็นน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 33.33 คะแนน เมื่อนำคะแนนเต็มในส่วน GPAX (33.33) ไปคูณค่า GPAX ของนักเรียนแต่ละคนที่แปลงค่าโดยวิธีการทางสถิติ (ค่า Probability) แล้ว ก็จะได้ค่าน้ำหนักคะแนนของ GPAX ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำไปรวมกับคะแนนวิชาหลักและหรือวิชาเฉพาะ ที่นักเรียนสอบได้ และค่าคะแนน Percentile Rank เพื่อตัดสินผลการคัดเลือกต่อไป

ตัวอย่าง เช่น นาย ก. มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร (GPAX) = 3.30 สมัครเข้าศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งกำหนดให้สอบเฉพาะวิชาหลัก 6 วิชา คะแนนเต็ม 600 คะแนน สามารถคำนวณหาค่าคะแนน GPAX ของนาย ก. ได้ดังนี้

$$\text{ค่า Probability ของ GPAX ของนาย ก.} = 0.9778^*$$

$$\text{ค่าคะแนนเต็มของ GPAX} = 33.33$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าคะแนน GPAX ของนาย ก.} &= 0.9778 \times 33.33 \\ &= 32.59 \end{aligned}$$

$$*หมายเหตุ \text{ คำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง } 3876 \text{ คน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย GPAX} = 2.28$$

$$\text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน} = 0.51$$

วิธีคำนวณค่าคะแนนของเปอร์เซ็นต์ไทล์

1. กำหนดช่วงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็น 20 ช่วง
2. เนื่องจากค่าน้ำหนักคะแนนของค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ คิดเป็นร้อยละ 5 เท่ากับค่าน้ำหนักคะแนนของ GPAX ดังนั้น ค่าคะแนนเต็มของเปอร์เซ็นต์ไทล์เท่ากับค่าคะแนนเต็มของ GPAX เช่น คณะ/ประเภทวิชาที่มีการสอบวิชาหลักและหรือวิชาเฉพาะ 6 วิชา มีคะแนนเต็ม 600 คะแนน ค่าคะแนนเต็มเปอร์เซ็นต์ไทล์ จะเท่ากับ 33.33 เท่ากับคะแนนเต็มของ GPAX ดังกล่าวแล้ว
3. กำหนดคะแนนตามช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ ซึ่งแบ่งเป็น 20 ช่วง เมื่อคะแนนในส่วนนี้เท่ากับ 33.33 คะแนน แบ่งคะแนนเป็น 20 ช่วง ดังนั้นค่าคะแนนของค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์แต่ละช่วงจึงเท่ากับ 1.6665
4. ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของนักเรียนอยู่ในช่วงใด คะแนนที่ได้ = อันดับช่วง $\times$ 1.6665 คะแนน เช่น นักเรียนที่มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ในช่วงที่ 10 จะคิดเป็นคะแนน $1.665 \times 10 = 16.665$ คะแนน

การคิดคะแนนรวมเพื่อคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์

การพิจารณาคัดเลือกผู้มีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย จะพิจารณาตามเกณฑ์ที่แต่ละคณะ/ประเภทวิชากำหนด ตัวอย่างเช่น คณะวนศาสตร์ กำหนดให้สอบเฉพาะวิชาหลัก 6 วิชา คะแนนรวม 600 คะแนน นาย ก. มีคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) 3.30 มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ 31.67 และสอบวิชาหลักได้คะแนน 262 สามารถคิดคะแนนรวมของ นาย ก. ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{คะแนนรวม} &= \text{ค่าคะแนน GPAX} + \text{ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์} + \text{คะแนนสอบ} \\ &= 32.59 + 31.67 + 262 \\ &= 326.26\end{aligned}$$

การสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ

ในระยะแรก (3-5 ปี) ที่นำวิธีคัดเลือกนิสิตนักศึกษาระบบใหม่มาใช้ ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดสอบวิชาหลักเฉพาะ ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่แต่ละคณะ/ประเภทวิชา กำหนดให้สอบเพื่อวัดความรู้ของผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชานั้น ๆ ดังนี้

วิชาหลักที่จะจัดสอบ มีทั้งหมด 15 วิชา ได้แก่

1. ภาษาไทย
2. ภาษาอังกฤษ
3. สังคมศึกษา
4. คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์)
5. คณิตศาสตร์ 2 (ศิลป์)
6. เคมี
7. ชีววิทยา
8. ฟิสิกส์
9. วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ
10. ภาษาฝรั่งเศส
11. ภาษาเยอรมัน
12. ภาษาบาลี
13. ภาษาอาหรับ
14. ภาษาจีน
15. ภาษาญี่ปุ่น

สำหรับวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษาทุกคณะ/ประเภทวิชากำหนดให้สอบเนื่องจากพิจารณาเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ และเป็นสื่อที่สำคัญในการเรียนการสอน และวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่จะช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในสังคม ชีวิตทำให้มีการปรับตัวได้ดี อีกทั้งการกำหนดให้สอบวิชาทั้ง 2 วิชาดังกล่าว จะส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจวิชาดังกล่าวในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าด้วย

ข้อสอบแต่ละวิชา จะครอบคลุมเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด และใช้เวลาสอบวิชาละ 26 วิชา ได้แก่วิชาเฉพาะที่จะจัดสอบ มีทั้งหมด 26 วิชา ได้แก่

1. พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์
2. วัดแนวความเป็นครู
3. ความถนัดทางสถาปัตยกรรม
4. ความรู้ความถนัดทางศิลป์
5. ความสมรรถทางศิลปะ
6. ความรู้ทั่วไปทางศิลปะวัฒนธรรม
7. ความถนัดทางนิเทศศิลป์
8. ทฤษฎีทัศนศิลป์
9. ปฏิบัติทัศนศิลป์
10. ทฤษฎีนิพนธ์ศิลป์
11. ปฏิบัตินิพนธ์ศิลป์
12. วาดเส้น
13. องค์ประกอบศิลป์
14. วาดเส้นทัศนศิลป์
15. ออกแบบภายใน
16. ออกแบบนิเทศศิลป์
17. ออกแบบผลิตภัณฑ์
18. ออกแบบประยุกต์ศิลป์
19. ออกแบบเครื่องเคลือบดินเผา
20. ทฤษฎีดุริยางคศิลป์
21. ปฏิบัติดุริยางคศิลป์ (ไทย)
22. ปฏิบัติดุริยางคศิลป์ (สากล)
23. ทฤษฎีนาฏศิลป์
24. ปฏิบัตินาฏศิลป์ (ไทย)
25. ปฏิบัตินาฏศิลป์ (สากล)
26. พลศึกษาปฏิบัติ

การกำหนดการสอบ

ทบวงมหาวิทยาลัย จัดจัดสอบวิชาหลัก ปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 วัน ในเดือนมีนาคม และ เดือนตุลาคม ของทุกปี และจัดการสอบวิชาเฉพาะ ปีละ 1 ครั้ง ในเดือนตุลาคม โดยจะเริ่มสอบครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2545 ทบวงมหาวิทยาลัยจะแจ้งผลการสอบให้ผู้เข้าสอบทราบทุกครั้งภายหลังการสอบประมาณ 1 เดือน เพื่อให้ผู้เข้าสอบนำไปใช้ตรวจสอบคุณสมบัติและประกอบการตัดสินใจเลือกสมัคร

เข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชา ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อไป โดยผู้สมัครจะสอบกี่ครั้ง ครั้งละกี่วิชาก็ได้และใช้คะแนนครั้งที่ดีที่สุดสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาคะแนนที่สอบได้สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี

คุณสมบัติของผู้สมัคร

ผู้มีสิทธิสมัครสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะจะต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าหรือเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า

สำหรับนักเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (สอบเทียบ) จะต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตร

สถานที่จัดสอบ

ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะอำนวยความสะดวกให้กับผู้สมัครสอบให้มากที่สุดจึงได้กระจายสนามสอบไปทั่วประเทศ โดยมีมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นศูนย์สอบ และในระยะ 3-5 ปีแรกนี้ ทบวงมหาวิทยาลัย โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเห็นสมควรกำหนดสถานที่สอบทั่วประเทศ ดังนี้

1. กรุงเทพมหานคร มีมหาวิทยาลัย/สถาบัน ทำหน้าที่เป็นศูนย์สอบ 8 แห่ง คือ
 - 1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 1.2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 - 1.3 มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 1.4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 1.5 มหาวิทยาลัยศิลปากร (วังท่าพระ)
 - 1.6 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 - 1.7 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
 - 1.8 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. ส่วนภูมิภาค มีมหาวิทยาลัย/สถาบัน ทำหน้าที่เป็นศูนย์สอบ จำนวน 12 แห่ง ศูนย์สอบแต่ละแห่ง จะรับผิดชอบในการจัดสอบในแต่ละจังหวัด ดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง น่าน แพร่
2.2 มหาวิทยาลัยนเรศวร	พิษณุโลก อุตรดิตถ์ ตาก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์
2.3 มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ขอนแก่น อุดรธานี สกลนคร
2.4 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	มหาสารคาม นครพนม
2.5 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	อุบลราชธานี ศรีสะเกษ
2.6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	นครราชสีมา สุรินทร์
2.7 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตองค์กรักษ์	ลพบุรี ปราชินบุรี นครนายก (องค์กรักษ์)

2.8 มหาวิทยาลัยบูรพา	ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี
2.9 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	สุพรรณบุรี อัญญา นครปฐม (กำแพงแสน)
2.10 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์	นครปฐม เพชรบุรี
2.11 มหาวิทยาลัยลักษณะ	ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี
2.12 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	สงขลา ปัตตานี ภูเก็ต

สำหรับหน่วยสอบหรือสถานที่สอบของแต่ละศูนย์สอบ ทบวงมหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

การจัดสอบวิชาหลักทุกวิชา และวิชาเฉพาะที่มีผู้สมัครสอบเป็นจำนวนมาก ได้แก่ วิชาพื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ วิชาความถนัดทางสถาปัตย์ และวิชาวัดแนวความเป็นครูจะจัดให้อบรมทุกหน่วยสอบ สำหรับวิชาเฉพาะที่เหลือ จะจัดสอบเฉพาะที่หน่วยสอบของมหาวิทยาลัย/สถาบันที่เป็นศูนย์สอบ ในส่วนภูมิภาค 12 แห่ง และในกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง

การสอบสัมภาษณ์และการตรวจร่างกาย

มหาวิทยาลัย/สถาบัน จะทำการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกายผู้ที่ได้รับการประกาศให้เป็นผู้มีสิทธิเข้ารับการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย ผลการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกายจะนำมาใช้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. เป็นข้อมูลเพื่อช่วยเหลือ สิ่งเสริม และเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิต นักศึกษา
2. เป็นข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดหรือไม่ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือกนิสิตนักศึกษาครั้งสุดท้ายก่อนรับเข้าศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,677 คน เป็นนักเรียนชาย 798 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 879 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2545 ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamanie.1976 : 886-887)จำนวน 323 คน เป็นนักเรียนชาย 153 คน และนักเรียนหญิง 170 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีระดับชั้นและเพศ เป็นชั้น (Strata) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้วิจัยสำรวจนักเรียนระดับชั้นมัธยมปลายโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ 3 ระดับ รวมทั้งสิ้น 1,677 คน โดยแบ่งเป็นแต่ละระดับชั้น ดังนี้

มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนชาย 301 คน นักเรียนหญิง 334 คน รวม 635 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนชาย 261 คน นักเรียนหญิง 263 คน รวม 524 คน

มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนชาย 236 คน นักเรียนหญิง 282 คน รวม 518 คน

2. ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของยามานะ ซึ่งมีความเชื่อถือได้ร้อยละ 95 (Yamanie.1976 : 886- 887) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 323 คน เป็นนักเรียนชาย 153 คน และนักเรียนหญิง 170 คน

3. ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้สัดส่วน ประชากร : กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 5 : 1 ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับชั้นดังนี้

3.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนชาย 58 คน นักเรียนหญิง 64 คน

3.2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนชาย 50 คน นักเรียนหญิง 51 คน

3.3 มัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชาย 45 คน นักเรียนหญิง 55 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	301	58	334	64	635	122
มัธยมศึกษาปีที่ 5	261	50	263	51	524	101
มัธยมศึกษาปีที่ 6	236	45	282	55	518	100
รวม	798	153	879	170	1677	323

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ซึ่งแบบทดสอบแบ่งเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

วิธีสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ
2. ศึกษาแบบสอบถาม กำหนดเนื้อหาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ
3. สร้างแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () และกรอกข้อความตามสภาพที่เป็นจริง
เกี่ยวกับนักเรียนในช่องว่าง

1) เพศ

- ☐ ชาย
- ☐ หญิง

2) อายุ.....ปี

3) ระดับชั้นเรียน

- ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4
- ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5
- ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

4) คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

5) แผนการเรียน.....

6) ผู้ปกครองของท่านมีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

7) อาชีพของผู้ปกครอง

- ☐ ข้าราชการ , พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ☐ พนักงานบริษัท , นักธุรกิจ
- ☐ กิจการส่วนตัว
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของ เพ็ญพิศ ทิพย์รักษ์ (2541 : 78-79) และของ สุนทรทิพย์ หนูนวล (2544 : 147-148) โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับคือ

จริงที่สุด	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่ ๑๐ .	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้ายังไม่คิดถึงอนาคตเพราะอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน					
00	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อประสบความสำเร็จในการเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

- การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9)
- คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตอยู่ในระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง ลักษณะมุ่งอนาคตอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการใช้เวลาในการเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียนของทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2540 : 143) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. ลักษณะของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ตัวอย่าง แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัว
ของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ
คือ

- จริงที่สุด
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
- จริง
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
- จริงบ้าง
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
- จริงน้อย
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลา สำหรับการอ่านหนังสือ					
00	ข้าพเจ้าไม่มีเวลาทบทวน บทเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด
- ให้
- 5
- คะแนน
- จริง
- ให้
- 4
- คะแนน
- จริงบ้าง
- ให้
- 3
- คะแนน
- จริงน้อย
- ให้
- 2
- คะแนน
- จริงน้อยที่สุด
- ให้
- 1
- คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด
- ให้
- 1
- คะแนน
- จริง
- ให้
- 2
- คะแนน
- จริงบ้าง
- ให้
- 3
- คะแนน
- จริงน้อย
- ให้
- 4
- คะแนน
- จริงน้อยที่สุด
- ให้
- 5
- คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง การใช้เวลาในการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง การใช้เวลาในการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมพอควร

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง การใช้เวลาในการเรียนอยู่ในระดับไม่เหมาะสม

ตอนที่4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน แล้วนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยผู้วิจัยศึกษามาจากแนวคิดของสุมาลี สุวรรณภักดี (2541 : 140-141) โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type)

ตัวอย่าง แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัว
ของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ
คือ

จริงที่สุด	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อย ที่สุด
0	อากาศในห้องเรียนร้อน อบอ้าว					
00	อุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่เพียงพอกับนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง บรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง บรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง บรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของสุคนธ์ทิพย์ หนูนพล (2544: 149-150) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์เฉพาะ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) คือ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ารู้สึกครูเป็นกันเอง เมื่อข้าพเจ้าขอคำปรึกษา					
00	ข้าพเจ้ามักเดินหลบเมื่อ เห็นครูเดินสวนทางมา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538:9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67-5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.66 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับดีพอใช้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูอยู่ในระดับไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิทยานิพนธ์เฉพาะ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของสุคนธ์ทิพย์ หนูนพล (2544: 149-150) และสุกัญญา แยมยิ้ม (2541: 100-102) และนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิทยานิพนธ์เฉพาะ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale type) คือ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย จริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัว
ของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ
คือ

- จริงที่สุด
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
- จริง
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
- จริงบ้าง
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
- จริงน้อย
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
- จริงน้อยที่สุด
- สำหรับข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริง	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่สามารถปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนได้					
00	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นแตกต่างจากข้าพเจ้า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด
- ให้
- 5
- คะแนน
- จริง
- ให้
- 4
- คะแนน
- จริงบ้าง
- ให้
- 3
- คะแนน
- จริงน้อย
- ให้
- 2
- คะแนน
- จริงน้อยที่สุด
- ให้
- 1
- คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

- จริงที่สุด
- ให้
- 1
- คะแนน
- จริง
- ให้
- 2
- คะแนน
- จริงบ้าง
- ให้
- 3
- คะแนน
- จริงน้อย
- ให้
- 4
- คะแนน
- จริงน้อยที่สุด
- ให้
- 5
- คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
จริงน้อยที่สุด	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

การแปลความหมายของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

- 1. ผู้ที่มีความวิตกกังวลน้อย คือ ผู้ที่ได้คะแนนความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป
- 2. ผู้ที่มีความวิตกกังวลปานกลาง คือ ผู้ที่ได้คะแนนความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ถึง ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75
- 3. ผู้ที่มีความวิตกกังวลมาก คือ ผู้ที่ได้คะแนนความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ตั้งแต่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 1. การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เวชณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ อาจารย์ดอกเตอร์พาสนา จุลรัตน์ ตรวจสอบหาความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้
- 2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนโรงเรียนบางเมืองเขื่อนฝ่องอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 120 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาเป็นแบบสอบถามในการวิจัย ปรากฏว่าได้แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตจำนวน 25 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.76-7.98 แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียนจำนวน 19 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.88-7.26 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนจำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.22-10.60 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.37-9.56 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง

นักเรียนกับเพื่อนจำนวน 32 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.30-8.81 และแบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อจำนวน 34 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.44-10.80

3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้เฉพาะข้อที่คัดเลือกแล้วในข้อ 2 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตเท่ากับ .8141 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียนเท่ากับ .8141 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอนเท่ากับ .7267 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูเท่ากับ .8708 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนเท่ากับ .8513 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ เท่ากับ .9304

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 323 ฉบับ ที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2546 ได้ข้อมูลกลับมาครบทุกฉบับ
3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับตอบครบทุกข้อ จึงนำมาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูงกลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 หาตัวแปรที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้วในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ" ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็นหมวดหมู่ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-Di stribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution
df	แทน	Degree of freedom
SS	แทน	sum of squares
MS	แทน	Mean Squares
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	แทน	ค่าพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
X_1	แทน	เพศชาย
X_2	แทน	เพศหญิง

X ₃	แทน	อายุ
X ₄	แทน	มัธยมศึกษาปีที่ 4
X ₅	แทน	มัธยมศึกษาปีที่ 5
X ₆	แทน	มัธยมศึกษาปีที่ 6
X ₇	แทน	คะแนนเฉลี่ย
X ₈	แทน	แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
X ₉	แทน	แผนการเรียนศิลป์ - ภาษาอังกฤษ
X ₁₀	แทน	แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
X ₁₁	แทน	รายได้ของผู้ปกครอง
X ₁₂	แทน	อาชีพข้าราชการ , พนักงานรัฐวิสาหกิจ
X ₁₃	แทน	อาชีพพนักงานบริษัท , นักธุรกิจ
X ₁₄	แทน	อาชีพประกอบกิจการส่วนตัว
X ₁₅	แทน	อาชีพอื่น ๆ
X ₁₆	แทน	ลักษณะมุงอนาคต
X ₁₇	แทน	ความคาดหวังของผู้ปกครอง
X ₁₈	แทน	การใช้เวลาในการเรียน
X ₁₉	แทน	บรรยากาศการเรียนการสอน
X ₂₀	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X ₂₁	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านต่าง ๆ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
- 3. การค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Regression Analysis)

การเสนอผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัย		จำนวน/คน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	153	47.4
	หญิง	170	52.6
	รวม	323	100.0
2. ระดับชั้นเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 4	122	37.8
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	101	31.3
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	100	30.9
	รวม	323	100.0
3. แผนการเรียน	คณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ	50	15.5
	ศิลป์-คำนวณ	56	17.3
	วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	217	67.2
	รวม	323	100.0
4. อาชีพของผู้ปกครอง	ข้าราชการ,พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	87	26.9
	พนักงานบริษัท,นักธุรกิจ	76	23.5
	กิจการส่วนตัว	116	35.9
	อื่น ๆ	43	13.3
	รวม	323	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.6 และเพศชายในสัดส่วนใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 47.4 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากกว่ากลุ่มอื่นคิดเป็นร้อยละ 37.8 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 31.3 และนักศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อีกร้อยละ 30.9 ตามลำดับ และจำแนกตามแผนการเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแผนการเรียน วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 67.2 แผนการเรียนศิลป์-คำนวณร้อยละ 17.3 และแผนการเรียนคณิต-อังกฤษอีกร้อยละ 15.5 ตามลำดับและจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 26.9 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/นักธุรกิจร้อยละ 23.5 ดำเนินกิจการส่วนตัวอีกร้อยละ 35.9 และประกอบอาชีพอื่น ๆ อีกร้อยละ 13.3

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ได้แก่ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของตัวแปรต้น คือ อายุ เกรด ระดับรายได้ของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ปัจจัย	$\bar{X}$	S	การแปลผล
อายุ	16.11	1.06	วัยรุ่นตอนกลาง
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	2.76	.52	ปานกลาง
รายได้ของผู้ปกครอง	24,356.13	17358.18	ต่ำ
ลักษณะมุงอนาคต	3.77	.39	มาก
การใช้เวลาในการเรียน	3.78	.40	เหมาะสม
บรรยากาศการเรียนการสอน	3.05	.49	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.08	.55	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.37	.49	ดีพอใช้
ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ	3.57	.43	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลาง รายได้ของผู้ปกครองอยู่ในระดับต่ำ มีลักษณะมุงอนาคตมาก การใช้เวลาในการเรียนเหมาะสม บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอยู่ในระดับดีพอใช้ และความวิตกกังวลในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ลักษณะมุงอนาคต การใช้เวลาในการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการศึกษาค้นคว้าสัมพันธภาพปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	X ₁₈	X ₁₉	X ₂₀	X ₂₁
Y	1.000	.096	-.096	-.030	.036	-.027	-.010	.069	.000	.010	-.008	.063	.039	.063	-.077	-.022	.139	.192	.127	.237	.262	.173
X ₁		1.000	-.100	.113	-.113	.063	.055	-.202	-.029	-.154	.147	.033	-.048	.031	.090	-.102	-.183	-.052	.077	-.094	-.091	-.338
X ₂			1.000	-.113	.113	-.063	-.055	.202	.029	.154	-.147	-.033	.048	-.031	-.090	.102	.183	.052	-.077	.094	.091	.338
X ₃				1.000	-.644	.103	.586	-.014	-.152	-.307	.365	-.111	-.025	.100	-.079	.019	-.108	.022	-.081	.028	-.003	-.123
X ₄					1.000	-.568	-.474	.039	.199	.394	-.472	-.007	.008	-.035	-.030	.075	.118	-.030	.115	-.026	.017	.085
X ₅						1.000	-.455	-.065	.054	.123	.057	.123	-.070	.001	.121	-.081	-.061	.039	-.101	-.111	-.132	-.105
X ₆							1.000	.026	.270	.289	.443	-.121	.066	.037	-.097	.005	-.062	-.009	-.016	.149	.122	.020
X ₇								1.000	-.168	.149	.254	-.045	-.054	.091	-.034	.003	.344	.200	.167	.199	.192	.190
X ₈									1.000	-.200	-.611	-.025	-.028	.023	.093	-.121	-.006	-.108	-.053	-.073	-.126	.016
X ₉										1.000	-.654	.187	.036	-.023	-.070	.082	.003	.015	.038	-.125	-.018	-.029
X ₁₀											1.000	-.134	-.007	.002	-.015	.028	.002	.071	.010	1.57	.113	.011
X ₁₁												1.000	-.096	.063	.186	-.204	-.002	.003	.105	-.124	.041	.067
X ₁₂													1.000	-.338	.457	.239	-.004	-.022	-.056	.026	.065	.011
X ₁₃														1.000	-.417	.218	.005	.010	.083	.032	.089	.061
X ₁₄															1.000	-.295	.036	-.040	.023	-.148	.102	
X ₁₅																1.000	.050	.072	-.064	.069	.052	
X ₁₆																	1.000	.222	.304	.296	.408	
X ₁₇																		1.000	.059	.103	.148	
X ₁₈																			1.000	.127	.176	
X ₁₉																				1.000	.482	
X ₂₀																					1.000	.426
X ₂₁																						1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_{16})การใช้เวลาในการเรียน (X_{18}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{21}) และ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17}) บรรยากาศในการเรียนการสอน (X_{19}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{20}) และ

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 15 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_4) มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_5) มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ (X_8) แผนการเรียนคณิตศาสตร์ (X_9) แผนการเรียนศิลป์- ภาษา (X_{10}) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{11}) ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ (X_{12}) พนักงานบริษัท (X_{13}) กิจการส่วนตัว (X_{14}) และอาชีพอื่น ๆ (X_{15})

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) แสดงในตาราง 5 และ 6

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ Stepwise

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	2	8953.658	4476.829	11.263**
Residual	205	81842.529	397.476	
Total	207	90436.188		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า มีปัจจัย 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 แสดงปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ปัจจัย	b	SE	β	R	R ²	F
X ₂₀	10.221	2.912	.234	.254	.065	14.267**
X ₂₀ X ₁₇	3.523	1.262	.186	.315	.099	11.263**
R = .315						
R ² = .099						
SE = 19.9368						
a = 45.286						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด 2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₂₀) และความคาดหวังของผู้ปกครอง (x₁₇) โดยปัจจัยทั้ง 2 นี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 9.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 45.286 + 10.221 x_{20} + 3.523 x_{17}$$

สมการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .234 x_{20} + .186 x_{17}$$

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระราชูปถัมภ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระราชูปถัมภ์
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระราชูปถัมภ์

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 1,677 คน เป็นนักเรียนชาย 798 คนและนักเรียนหญิง 879 คน

2.กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 323 คน เป็นนักเรียนชาย 153 คน และนักเรียนหญิง 170 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นเรียนและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8141

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน จำนวน 19 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8141

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7267

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จำนวน 26 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8708

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน จำนวน 31 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8513

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ จำนวน 34 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9304

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 323 ฉบับที่โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ระหว่างวันที่ 25 มิถุนายน 2546 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2546 ได้ข้อมูลกลับมาครบทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อของนักเรียน ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับตอบครบทุกข้อ จึงนำมาตรวจให้คะแนนแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. ค้นหาตัวพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะการมุ่งอนาคต (X_{16}) การใช้เวลาในการเรียน (X_{18}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{21})
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17}) บรรยากาศในการเรียนการสอน (X_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{20})
3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 15 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย (X_1) เพศหญิง (X_2) อายุ (X_3) ระดับชั้นเรียน (X_4 - X_6) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_7) แผนการเรียน (X_8 - X_{10}) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_{11}) และอาชีพของผู้ปกครอง (X_{12} - X_{15})
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดมี 2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{20}) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17}) ตามลำดับ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 9.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. สมการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่
 - 5.1 สมการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 45.286 + 10.221 X_{20} + 3.523 X_{17}$$

5.2 สมการพยากรณ์ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = .234 X_{20} + .186 X_{17}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะการมุงอนาคต (X_{16}) การใช้เวลาในการเรียน (X_{18}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{21}) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1.1 ลักษณะมุงอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีลักษณะมุงอนาคตมาก มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และการสอบในระดับอุดมศึกษาระบบใหม่ ทำให้นักเรียนมีโอกาสในการสอบเข้าศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการเรียนอย่างมีจุดมุ่งหมาย การจัดการอ่านหนังสือ และได้เตรียมการที่จะศึกษาต่อในอนาคต เมื่อนักเรียนมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี จึงทำให้ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับดวงเดือนและเพ็ญแข (ดวงเดือน พันธุนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉิก . 2520 : 28) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคตเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองของบุคคล และได้แสดงออกในรูปของพฤติกรรมที่อดได้ รอได้ เพียรพยายาม อดทนต่อความลำบาก สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่แสดงออก เพื่อให้อนาคตของเขาเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ลักษณะมุงอนาคตนั้น เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวช่วยในการส่งเสริม และผลักดันให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้น มีการวางแผนในอนาคตสำหรับตนเองอย่างเหมาะสม เพราะหากบุคคลไม่มีความมุงอนาคตแล้ว ชีวิตก็อาจเฉื่อยชา ขาดแรงจูงใจที่จะดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ และยังสอดคล้องกับคำกล่าวของสุรศักดิ์ หลายมาลา (สุรศักดิ์ หลายมาลา. 2527 : 14-15) ที่กล่าวว่า เด็กควรมีโอกาสในการวางแผนการเรียนในอนาคตด้วยตนเอง และมีการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอดีต ปัจจุบัน และอนาคต จะช่วยให้การวางแผนเป็นไปด้วยความรอบคอบ

1.2 การใช้เวลาในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการใช้เวลาในการเรียนในระดับเหมาะสม มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการใช้เวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสมทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เช่น การทบทวนบทเรียน การอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้าเรียน การทำการบ้าน การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการค้นคว้าบทเรียนเพิ่มเติม เมื่อนักเรียนสามารถจัดสรรเวลาในการเรียนได้เป็นอย่างดี เพื่อเตรียมตัวที่จะเข้าสอบในระดับอุดมศึกษา ดังนั้นจึงทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ นฤนุช สุนทรศิริ (2544 : 60) ศึกษาการใช้เวลาเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่าในด้านการแบ่งเวลาเพื่อการศึกษาและทบทวน

บทเรียน นักศึกษาจะมีการใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน และมีค้นคว้า อ่านหนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด ส่วนในวันหยุดสุดสัปดาห์นักศึกษาจะใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน และนักศึกษาส่วนใหญ่ได้มีการเตรียมวางแผนทางการเรียนไว้บ้างแล้ว เพื่อคลายความกดดันและความเครียดในการการเรียนหนังสือและการสอบ

1.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่นตอนกลาง เป็นวัยที่มีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจและสังคม ทำให้อัสมัพันธภาพระหว่างเพื่อนเป็นไปได้ด้วยดี มีการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการทำกิจกรรมระหว่างเรียนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทบทวนบทเรียนและมีการวางแผนการอ่านหนังสือร่วมกัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีผลให้นักเรียนมีความวิตกกังวลลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดวิด (David. 1971 : 68) ที่พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในระดับสูง มักจะมีแนวโน้มที่จะเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย แต่ถ้านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแต่ละคนต่างชวนหาความรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้เทคนิคในการตอบข้อสอบ อีกทั้งยังต้องมีการวางแผนในการอ่านหนังสือ ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำร่วมกับเพื่อนลดลง ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมในโรงเรียนและกิจกรรมนอกโรงเรียน ไม่มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ค้นคว้าร่วมกัน ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กรอนลันด์ (Gronlund. 1959 : 176) ได้ศึกษาปัญหาด้านสัมพันธภาพของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น จะมีปัญหาด้านการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อนจะทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดความตึงเครียดทางอารมณ์และไม่มีความสุข

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังของผู้ปกครอง (x_{17}) บรรยากาศในการเรียนการสอน (x_{19}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (x_{20})

1.4 ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองสูง ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายน้อย ทั้งนี้เพราะการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นช่วงของการเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และโดยส่วนมากผู้ปกครองของนักเรียนที่เตรียมสอบก็มักจะคาดหวังให้นักเรียนได้ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่ดี เพื่อเป็นที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล ซึ่งสอดคล้องกับราตรี รุ่งโรจน์ดี (2515 : 65) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของผู้ปกครองต่อการเรียนของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในระดับอุดมศึกษามากกว่าในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้นักเรียนต้องชวนหาความรู้เพิ่มเติม เรียนกวดวิชาเพิ่ม นอกจากนั้นผู้ปกครองจะต้องให้การสนับสนุน เข้าใจ ใส่ใจ ให้ความรัก ความอบอุ่นและช่วยเหลือในเวลาที่นักเรียนต้องการ ทำให้นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ประสบความสำเร็จด้านการเรียน คลายความกดดันและความวิตกกังวลให้ลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มอร์โรและวิลสัน (Morrow and Wilson. 1961 : 501-505) ที่พบว่าเด็กที่ประสบผลสำเร็จในทางการเรียนนั้น พ่อ

แม้จะให้การเอาใจใส่อย่างดี ยอมรับเด็กให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีความไว้วางใจเด็กให้กระทำในสิ่งต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รวมทั้งให้กำลังใจเด็กแต่ไม่เร่งรัดเกี่ยวกับความสำเร็จทางการเรียนมากเกินไป

1.5 บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความคิดเห็นด้านบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว มีความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จัดขนาดของห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อีกทั้งบริเวณห้องยังปราศจากกลิ่นรบกวน และทางฝ่ายวิชาการมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านวิธีการสอนของครูนั้นได้ มีการวางแผนและเตรียมการสอน มีการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต้องการที่จะเรียนสนใจ และตั้งใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ เบรื่อง กุมุท (2519 : 139) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ระบบบริการห้องสมุด สื่อทัศนศึกษา และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยเร้าให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียน ทั้งยังทำให้ผู้เรียนจดจำได้นาน และในบางครั้งเมื่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ได้รับข้อมูลข่าวสารการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาที่แน่นอน ทั้งจากทางโรงเรียนและครูผู้สอน ทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ลอร์เรนซ์ (Lawrence. 1976:418) ที่กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่มีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกที่จะทำให้ผู้เรียนสนใจการเรียน

1.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลน้อย ทั้งนี้เพราะครูที่ปรึกษาและครูผู้สอนประจำวิชากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน คือ นักเรียนก็ให้ความเคารพเชื่อฟังคำสั่งสอน ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน ครูก็ให้ความเป็นกันเอง ให้ความรัก สนใจ เอาใจใส่กับนักเรียน และเป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียนทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ แฟลนเดอร์ส (ธีรวัฒน์ นิเจนตร. 2526 : 84 ; อ้างอิงมาจาก Flanders 1959 :18) ได้ประมวลผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า อิทธิพลทางอ้อมที่ช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงออก เช่น การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน การยกย่องชมเชย มีความสัมพันธ์กับเจตคติที่ดีต่อครูและช่วยให้นักเรียนมีนิสัยในการเรียนดีขึ้น

2. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 15 ปัจจัย ตามลำดับรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 เพศชาย และ เพศหญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะ การสอบในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันนี้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีอิสระในความคิดและการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะที่ตนต้องการได้ เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

ทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชวนชววย สนใจ ใส่ใจเพื่อสอบเข้าเรียนต่อในคณะที่ตนต้องการและในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงระดับแถวหน้าของประเทศ ซึ่งถือได้ว่าการสอบแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่ออยู่ในเกณฑ์ที่สูง ซึ่งสอดคล้องกับซาราสันและคนอื่น ๆ (Sarason and other. 1960 : 250-261) ศึกษาความวิตกกังวลของเด็กเป็นเวลา 6 ปี พบว่าเด็กหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่าเด็กชายทั้งความวิตกกังวลทั่วไปและความวิตกกังวลในการสอบ

นักเรียนชายและนักเรียนหญิงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษา นักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู หลักสูตร กลุ่มเพื่อน ๆ ล้วนแล้วแต่มีความคล้ายคลึงกัน และในปัจจุบันทางโรงเรียนได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงได้มีการค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ เพิ่มเติม รวมไปถึงการรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องของการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทำให้นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรีกษาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ขอคำแนะนำจากอาจารย์และผู้ปกครองเพื่อเตรียมตัวสอบในระดับอุดมศึกษา ถึงแม้ว่ามีการแข่งขันสูงเพียงใด แต่นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อยลง เนื่องจากมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน มีที่ปรีกษาที่ดี และได้รับกำลังใจจากบุคคลรอบข้าง

ดังนั้น เพศชายและเพศหญิง ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุมากบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะอายุโดยเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งนักเรียนคนใดที่มีอายุมากจะทำให้ตนเองมีความรู้สึกโดดเดี่ยว จึงอยากที่จะเรียนให้จบเร็ว ๆ เพื่อไปพบกับสภาพแวดล้อมใหม่ สังคมใหม่ ซึ่งเป็นการกดดันตัวนักเรียนมาก และถ้าสอบไม่ติดก็จะกังวลว่าเพื่อน ๆ จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีกับตัวเอง กลัวโดนเพื่อนหัวเราะเยาะ ทำให้มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุมากบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุมาก มีการชวนชววยหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา มีการเข้าเรียนกวดวิชาทั้งในเรื่องของแนวข้อสอบและเนื้อหาวิชาที่จะสอบ เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสอบในระดับอุดมศึกษา และมีบุคคลที่อยู่รอบข้างให้ความเข้าใจ ให้กำลังใจและการสนับสนุน เป็นที่ปรีกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนต่อในคณะที่ตนเองต้องการและตามความสามารถของนักเรียนเอง ทำให้มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุน้อยบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีอายุน้อยขาดวุฒิภาวะ กลัวที่จะเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ที่จะมาถึง กลัวว่าจะทำข้อสอบไม่ได้ อีกทั้งยังขาดความพร้อมและขาดการเตรียมตัวในการเข้าสอบในระดับอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แมสแลช (Maslach. 1986 : 60) กล่าวว่า ผู้ที่มีอายุน้อยจะมีความเครียดและความกังวลมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก นั่นเป็นเพราะอายุที่เพิ่มขึ้นได้สะสมประสบการณ์ของการเรียน การทำกิจกรรม และการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีวุฒิภาวะ สุขุมรอบคอบ สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นจริงได้ดีกว่า

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุน้อยบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีอายุน้อยจะมีความกระตือรือร้นในการเตรียมตัวสอบ มีการชวนขวายกระตือรือร้น เรียนกวดวิชาเพิ่ม เพื่อให้สามารถสอบแข่งขันกับคนอื่นได้ และทางครอบครัวมีการให้กำลังใจ สนใจ ใส่ใจ และเข้าใจกับตัวนักเรียน ทำให้ความกดดันในการสอบลดลง ดังนั้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอายุน้อยบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

ดังนั้น อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ระดับชั้นเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในระบบใหม่ ทางทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาได้มีการนำผลการเรียนตลอดหลักสูตรในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่นักเรียนแต่ละคนได้รับมาใช้เป็นองค์ประกอบช่วยในการพิจารณา ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต้องตั้งใจเรียน เพื่อให้ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมที่ดี มีการชวนขวายหาความรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีการเตรียมความพร้อมและเตรียมตัวอ่านหนังสือตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่ต้องการได้ ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการรับสมัครนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในส่วนของภาครัฐบาลและเอกชน และนักเรียนจะมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการวางแผนในการอ่านหนังสือ มีความกระตือรือร้น และตั้งใจเรียน เพื่อที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยมีทั้งครูและผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาคอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

ดังนั้น ระดับชั้นเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความรับผิดชอบ ตั้งใจเรียน รู้ว่าตนเองมีปัญหาทางการเรียนอย่างไร และมีความคาดหวังว่าตนเองจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในคณะที่ตนเองต้องการได้มาก ทำให้มีความกังวลมาก และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่จะเลือกคณะที่มีการแข่งขันภายในกลุ่มสูง จึงอาจก่อให้เกิดภาวะการถนัดตัวและความวิตกกังวลสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ โฟรสต์ (Frost. 1968 : 293-300). พบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีการเตรียมความพร้อมและมี

การตื่นตัวในเรื่องของการเรียนและการสอบอยู่เสมอ มีการปรึกษาปัญหาในเรื่องการเรียนกับครูและเพื่อน อาจมีการช่วยเหลือเพื่อนในเรื่องของการเรียน มีการอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ซัตเตอร์เลย์ และดอนเนลลี (Sutteray and Donnelly, 1973 : 157-173). ที่พบว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะเมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจทำให้โอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อในคณะที่ต้องการมีน้อยลง ต้องมีการเตรียมตัวอ่านหนังสือมากขึ้นเนื่องจากในระดับอุดมศึกษามีการสอบแข่งขันสูง อาจทำให้เกิดการท้อถอย ลับสน วุ่นวายใจ และขาดกำลังใจที่จะอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับ นราทร ศรประสิทธิ์ (2529 : 96) ศึกษาปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนหอวัง พบว่า เด็กนักเรียนวัยรุ่นที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ จะมีความเครียดมากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งแสดงว่าเด็กนักเรียนวัยรุ่นในกลุ่มนี้ จะมีความวิตกกังวลกับผลการเรียนของตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อตนเองในการที่จะสอบได้หรือสอบตก รวมไปถึงการสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะเมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทำให้เด็กต้องมีความพยายามมากขึ้น มีการขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม สนใจในบทเรียน มีการทบทวนบทเรียนตลอดเวลา ให้กำลังใจตนเองโดยไม่มีการท้อถอย รวมไปถึงบุคคลที่อยู่รอบข้างต้องไม่มีการกดดันนักเรียน ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 แผนการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เรียนสายวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มที่ต้องเรียนอย่างหนักในทุกวิชาและสายวิทยาศาสตร์เป็นสายที่มีการแข่งขันสอบเข้าในระดับอุดมศึกษาสูงไม่ว่าจะเป็นคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ ทำให้นักเรียนในแผนการเรียนนี้ต้องเพิ่มความพยายามมากขึ้น ขวนขวายมากขึ้น เพื่อที่จะเข้าศึกษาต่อในคณะที่ตนเองต้องการ เนื่องจากนักเรียนที่จบคณะเหล่านี้จะมีหน้าที่การทำงานที่ดี มั่นคง และมีอนาคตที่ดีรออยู่ ทำให้นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะ โอกาสในการเลือกคณะในสายวิทยาศาสตร์มีมากกว่า เนื่องจากสามารถเลือกสอบในสายศิลปศาสตร์ก็ได้ ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนศิลปศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะ จากที่ได้กล่าวไปแล้วว่าการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามี

การแข่งขันค่อนข้างสูง และนักเรียนที่เรียนสายศิลปศาสตร์ก็ไม่สามารถไปเลือกคณะของทางสายวิทยาศาสตร์ได้ และการเตรียมตัวในการสอบจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมตัวนานกว่าการสอบตามปกติ เพราะเนื้อหาที่ใช้สอบจะใช้ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจึงมีความเครียดมาก ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนศิลปศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนศิลปศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะทางทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาได้มีการเปิดสอนในคณะต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและเพื่อรองรับกับจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ดังนั้นนักเรียนที่เรียนสายศิลปศาสตร์จึงคลายความกังวลในเรื่องของคณะที่จะเลือก ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนศิลปศาสตร์บางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

ดังนั้น แผนการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะสังคมและสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนักเรียนทำให้เกิดแรงกดดันกับนักเรียนมาก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความคาดหวังจากพ่อ แม่ ที่ทุ่มเททั้งแรงกาย แรงใจ และทุนทรัพย์ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม เพื่อที่จะให้นักเรียนได้เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง เพื่อจะได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของครอบครัว โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของนักเรียน และในบางครั้งผู้ปกครองก็ตั้งหน้าตั้งตารอไม่ได้สนใจนักเรียนมากนัก ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่นและกำลังใจต่าง ๆ รวมทั้งที่ปรึกษาที่ดี ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะไม่ต้องกังวลในเรื่องของทุนทรัพย์ที่จะต้องใช้ในการเรียนทั้งในโรงเรียนและการเรียนกวดวิชา ส่งผลให้นักเรียนสามารถทุ่มเทเวลาทั้งหมดให้กับการเรียนและการเตรียมตัวสอบได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ โสภา ชูพิชัยกุล และคนอื่น ๆ (ม.ป.ป. : 108) กล่าวว่า หากฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมหมายถึง การมีความรู้สึกมั่นคงในตัวเองจึงทำให้มีความกดดันน้อย นักเรียนไม่ต้องทนทุกข์กับภาวะความเครียด ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนอกจากต้องเตรียมตัวและเตรียมความพร้อมในการสอบแล้วยังต้องกังวลในเรื่องของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเรียนและในอนาคตอีกด้วย ทำให้ไม่สามารถทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนได้อย่างเต็มที่ อาจต้องมีการช่วยทางครอบครัวทำงานเพื่อหารายได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดความกดดัน และรู้สึกไม่แน่ใจว่าจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้หรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฬารักษ์

วรสุมนต์ (2515 : 67) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน พบว่า รายได้ของบิดามารดาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อน้อย ทั้งนี้เพราะทางสถาบันการศึกษามีโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยให้นักเรียน นักศึกษา ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย (รายได้ของครอบครัวรวมกันไม่เกิน 2 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรประเทศไทย) กู้ยืมเพื่อศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับปริญญาตรีภายในประเทศ (กมล ศรีประสาสน์. 2540 : 11) ดังนั้นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำบางคน มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดมี 2 ปัจจัย ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และความคาดหวังของผู้ปกครอง ตามลำดับ ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 9.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่

3.1 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพราะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการเรียนจากครูผู้สอน ทั้งในเรื่องเนื้อหาวิชา การเตรียมตัวและการวางแผนในการสอบและข่าวสารต่าง ๆ จากทบวงมหาวิทยาลัย จากผลการศึกษาที่พบ สะท้อนให้เห็นว่าครู เป็นกลุ่มที่มีผลหรือมีอิทธิพลอย่างมากต่อความวิตกกังวลของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของชาติชาย หมั่นสมิคร (2542 : 123-126) ได้ศึกษาเรื่องการปรับตัวของนักศึกษา พบว่า การสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักศึกษากับอาจารย์จะทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการ ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะ ความคิดและสติปัญญา มีความกล้าในการซักถามขณะที่เรียนในห้องเรียน แต่เนื่องจากว่าความสัมพันธ์ของนักเรียนกับครูในโรงเรียนราชวินิตบางแก้วมีความสัมพันธ์ดีพอใช้ ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อมากขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลให้สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอันดับสอง ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาขั้นสูง ที่จะมิบเทาและอิทธิพลต่ออนาคตของนักเรียนมาก ทั้งในด้านอาชีพ การยอมรับจากครอบครัวและสังคมรอบข้าง ที่มักจะมีการคาดหวัง และชมเชยกับผู้ประสบความสำเร็จสามารถผ่านเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาในสถาบันที่ดีได้ และนักเรียนก็จะมีอนาคต มีทางเลือกในชีวิตมากขึ้นด้วย อีกทั้งให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพที่ดี เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และยังเป็นທີ່เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล เมื่อผู้ปกครองมีความคาดหวังสูง ทำให้เด็กต้องขวนขวาย สนใจ และเตรียมความพร้อมไว้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ นียดา ภูอนุสาสน์ (นียดา ภูอนุสาสน์. 2531 : 18 ; อ้างอิงจาก Hurlock. 1974 : 187-191) ได้กล่าวว่า สิ่งที่เป็นบิดามารดาตั้งความหวังไว้มีผลต่อความคาดหวังของเด็ก บิดามารดาบางคนตั้งใจไว้ว่าจะให้บุตรได้รับการศึกษาระดับใด ประกอบอาชีพอะไร ควรเรียนได้ดีขนาดไหน ซึ่งการรับรู้ความคาดหวังของบุคคลอื่นที่มีต่อตนเองนั้นมีอิทธิพลต่อความคาดหวังของตนมาก ดังนั้น ความคาดหวังของผู้ปกครองจึงส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบเป็นแนวทางให้โรงเรียน ครูผู้สอนและครูแนะแนว เตรียมการให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารจากทบวงมหาวิทยาลัย หรือเทคนิคในเตรียมตัวอ่านหนังสือ ให้กับนักเรียนได้อย่างทั่วถึง อาจมีการจัดโครงการต่าง ๆ สำหรับการเตรียมความพร้อมในการสอบเอ็นทรานซ์ อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถเตรียมการศึกษาคู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเป้าหมาย เป็นการช่วยลดความวิตกกังวลในการศึกษาต่อให้กับนักเรียนด้วย และทางโรงเรียนควรมีการจัดสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะจากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมี 2 ปัจจัย ดังนี้ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูและความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูสามารถส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อเป็นอันดับแรก ดังนั้น ครูผู้สอน และครูแนะแนว ควรให้ความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด มีความเป็นกันเองกับนักเรียน และที่สำคัญควรมีการปรับปรุงรูปแบบการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีการช่วยนักเรียนวางแผนทั้งในเรื่องของการเตรียมตัวอ่านหนังสือ ให้ข้อมูลในการสอบระดับอุดมศึกษาที่ถูกต้องเพื่อให้นักเรียนได้เลือกโปรแกรมการศึกษาต่อให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และแนะแนวทางในการศึกษาต่อให้กับนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยลดความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนต่อไป

1.3 ความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อเป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ผู้ปกครองของนักเรียนควรให้ความเข้าใจในสภาพการเรียนการสอน และตัวนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำ ได้เรียนในสิ่งที่ตัวนักเรียนต้องการ ต้องเข้าใจ เห็นใจ และใส่ใจ มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนและเรื่องส่วนตัว อีกทั้งควรมีการพานักเรียนไปเที่ยวเพื่อคลายความเครียดและความกดดันต่าง ๆ ในการเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อ ทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจอีกทั้งเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งด้านความคิดและความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือนักเรียนระดับชั้นป.ว.ช เป็นต้น

2.2.2 ควรศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น เขตที่ตั้งโรงเรียนของนักเรียนในกรุงเทพมหานคร กับนักเรียนต่างจังหวัด เพื่อศึกษาความแตกต่างของสภาพแวดล้อมที่ต่างกันอาจส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่างกัน

2.2.3 ควรเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้วิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ ควบคู่ไปกับการใช้แบบสอบถาม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ศรีประสาสน์. (2540, มิถุนายน). “กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา”. *อนุสารอุดมศึกษา*. 23 (228) : 11-15.
- กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์. (2524). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์ และ นาฏเจลิยว สุมาวงศ์. (2514). *วิชาครูตอน 3 จิตวิทยา*. พิมพ์ครั้งที่ 4 .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสภาลาดพร้าว.
- จารุวรรณ ตั้งศิริมงคล. (2530). *สุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร*.วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จีระ เจริญสุขวิมล. (2527). *การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑาภรณ์ วรสุมันต์. (2515). *ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2515). *มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เป็นผู้นำ และนักเรียนที่เป็นผู้ตามในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา2514*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล หนิมพานิช. (2517). *แผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักเรียน ม.ศ.5*. วิทยานิพนธ์ สว.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จรินทร์ บุญขุ่ม. (2527, เมษายน-พฤษภาคม). “ปัญหาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย.” *วารสารแนะแนว*. 18(92) : 7-12.
- เจริญ สมวงศ์ศิริ. (2523). *การใช้ยารักษาความวิตกกังวล*. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : สาขาการพิมพ์.
- ฉลวย กิรติรักษกุล. (2512). *ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ฉวีวรรณ ไหม่คามิ. (2541). *ความวิตกกังวลในการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชาติชาย หมั่นสมัค. (2542). *การปรับตัวของนักศึกษาโครงการสมทบพิเศษ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ ชมชื่น สมประเสริฐ. (2526). *ผลของการฝึกสมาธิต่อระดับความวิตกกังวล*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- ช่อทิพย์ ราตรีเกรียงไกร. (2523). ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. (2517). อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก.
- ธัญย์ วรรณโชดก. (2536). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เข้าเรียนด้วยการสอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัย และสอบคัดเลือกจากระบบโควต้า ปีการศึกษา 2535. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ธีวัฒน์ นิจนตร. (2526). สุขภาพเชิงจิตสังคมในโรงเรียนสุขภาพจิต ของนักเรียนวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นาคดล คุ่มประวัตติ. (2517). ความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร. วิทยานิพนธ์ ส.ว.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นฤนุช สุนทรศิริ. (2544). วิเคราะห์การใช้เวลาเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคพิเศษ (กศ.ปป.) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นายไขขาน (นามแฝง). (2540,มกราคม). “หลากส์ไต้ลเมื่อใกล้จบ ม.6 ,” วัฏจักรการศึกษา. 7(349) : 45-47.
- นัยดา พงศ์พำชำนาญเวช. (2535). ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัยดา ภู่อุสาสน์. (2531). การศึกษาการเปรียบเทียบความคาดหวังในชีวิตของเด็กวัดสระแก้วกับเด็กในครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บลูแคท (นามแฝง). (2540,มีนาคม-เมษายน). “เอนทรานซ์ตัดสินอนาคตจริงหรือ? ,” วัฏจักรการศึกษา. 7(361) : 33-36.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2540,กันยายน). “เตรียมตัวเอนทรานซ์ระบบใหม่ ,” วัฏจักรการศึกษา. 8(383) : 13-15.
- ประสาธ อิสระปรีดา. (2531). จิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ประสิทธิ์ ชาญศิริ. (2533). การศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- ประเสริฐ นนท์พละ. (2545,สิงหาคม-กันยายน). “วิสัยทัศน์สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลง,” วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา. หน้า 16-20.
- ผกาทิพย์ กระหม่อมทอง. การศึกษาการเปรียบเทียบความมุ่งหวังของบิดาเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- *ราตรี รุ่งโรจน์ดี. (2515). การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณี รักธรรม. (2515). การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการสัมฤทธิ์ผลและความรู้สึกผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรุณี อัครวิวัฒน์. (2512). ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.4 ในภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วินิจ เกตุขำ. (2515). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2528). หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิวัฒน์ พวงมะลิ. (2533,มิถุนายน). “เทคนิคการบริหารเวลา,” วารสารการศึกษา กทม. 13(39).
- วิญญู พูลศรี. (2535). ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน นิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- /ศิริพร จีรวัฒน์กุล. (2530,เมษายน-พฤษภาคม). “ครูกับการช่วยเหลือนักเรียนที่ตกอยู่ในภาวะฉุกเฉินทางจิตเวช,” แนว. 21(110). 23-24.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. (2540,พฤษภาคม). “การศึกษาทศวรรษใหม่,” เนชั่นสุดสัปดาห์. 5(259): 77-79.
- สมัญญา เสี่ยงใส. (2521). ความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ สลโกสม. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน การปรับตัว ความตั้งใจเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน ความมุ่งหวังของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สาโรจน์ ปรปักษ์ขาม ,สุนทร ดัชนี และชวลิต ปรียาสมบัติ. (2518). *Endocrinology*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.
- สุรเกียรติ์ ลิ้มเจริญ. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในตนเอง ความวิตกกังวล กับระเบียบวินัย ในชั้นเรียน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุศักดิ์ หลาบมาลา. (2527,ตุลาคม). “เขาสอนให้เด็กมองอนาคต ,” *สารพัฒนาหลักสูตร*. 31:14-15.
- ✓ สุวณีย์ ตันติพัฒนานันต์. (2522). *การพยาบาลจิตเวช*. กรุงเทพมหานคร : อักษรสัมพันธ์.
- อัมพร โอตระกูล และ เจตสันต์ แต่งสุวรรณ. (2524,ตุลาคม-ธันวาคม). “สุขภาพจิตนักเรียนชนบทในงานอนามัยชุมชนสูงเนิน ,” *วารสารสุขภาพศึกษา*. 10(3) : 25-27 .
- ✓ อ่ำพล โอ้งเคลือบ. (2515). *ความวิตกกังวล ความสามารถในการอ่าน และลักษณะอื่นบางประการของ บุคลิกภาพ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- Adams, Raymond D. (1966) . “Alternation of Nervous Function ,” *Principle of Internal medicine*. 8th ed. Idited by W.Thorn,and others. Tokyo : Magraw-Hill Kogaku Sha,1977 Boughman, Douglas, General Psychology. New York : Macmillan Co.
- Ausubel, David P. (1969). *Educational Psychology : A cognitive View*. New York : Hole Rinehart.
- Beck, A.T. (1972). “Cognition, Anxiety, and Psychophyiological Disorders ,” in *Anxiety, Current Trend and Research Volume II*. Edited by C.D. Spielberger. P.343-357.New York : Academic Press.
- Blackburn, S. and Sturdivant, P. (1975, January). “ Relationship of Selectedvariables of Occupational and Educational Aspirations and Expecctations of Female High School Seniors ,” *Dissertation Abstracts International*. 35 : 4152A .
- Catell, R . B. and Scheir, I. H. (1956). *The Meaing and Measurement of Neuroticism and Anxiety*. Castaneda, A., and others Complex Learning and Performance as a Function of Anxiety in Children and Task pifficulty, Child Development.
- Chirstman, N.J. and others. (1988). “uncertainty, Coping, and Distress Following Myocardial Infracrion : Transition from Hospital to Home ,” *Research in Nursing & Health*. 11 : 71-82.
- David, Arthur Decoster. (1971). “Some Effects of Different Classroom Conditions upon Interpersonal Relationships, personal adjustment and achievement for College Freshman,” *Dissertation Abstracts International*. 31(1) : 5789-A.
- ✓ Deffenbacher, Jerry L. and Richard M. Suinn. (1982). “The Self-Control of Anxiety,” in *Self-management and Behavior Change from Theory to Practice*. Edited by Payl Karoly and Frederick H. Hanfer. p. 393-442. New York : Pergamon Press.

- Dobbins, L.H. (1969,March). "Educational and Occupational Aspirations and Expectations of High School Senior Boys in Five Louisianaparishes ," *Dissertation Abstracts International*. 29 (2): 2958A .
- El-Gawhay and Hanna, F. (1969,September). "A study of the Personal Problems of United Arab Repubic High School Adolescents with Implications for The Gradual Establisshment of a Guidance Program ," *Dissertation Abstracts International*.
- Endler, Norman S. and Jean Edwards. (1982). "Stress and Personality," in *Handbook of Stress*. Edited by Leo Colderger and Shlomo Breznita. p. 36–48. New York : The Free Press ; A Division of Macmillian Publishing Co.Inc.
- English, Horace B. and Ava Champancy English. (1976). *A Comprehensive Dictonary of Psychological and psychoanalytical Terms*. London : Longmans Green and Co.
- Epstein, S. (1972). "The Nature of Anxiety," In *Anxiety ; Current Trends in Theory and Research Volume II*. Edited by C.D. Spielberger. P. 291–337. New York : Academic Press.
- Feldhusen, J.F. and Thurstone, J.R. (1964). "Personality and Adjustment of High and low Anxious Children," *Journal of Education Research*. 57 ; 265–267.
- Frost, Barry P. (1968,November). "Anxiety and Educational Achievement," *The British Journal of Educational Psychology*. 38(3) : 293–301 .
- Groen,J.J. (1975). "The Measurement of Emotion and Alousal in the Clinical Physiological Laboratory and in Medical Practice", in *Emotions–Their Parametters and Measurment*. Edited by L. Levi. P.724–746. New York : Raven Press.
- Hilgard, E.R. (1962). *Introduction to psychology*. 3rd ed. New York : Harcourt Brace and World Inc.
- Izard, C. E. (1972). *Patterns of Emotions : A New Analysis of Anxiety and Depression*. New York : Academic Press.
- Johnston, J. G. (1975,December). "A Needs Analysis of Aspirations for Post Secondary Education Held by High School Students and Adult in the State of Vermont ," *Psychological Abstracts*.P. 36 .
- Kandel, D. B. and Geral, Lesser S. (1969,April). "Parental and Peer Influence on Educational Plan of Adolescents ," *American Sociological Review*. 34 (22) : 221–222 .
- Lazarus, R. S. and Averil , James R. (1972). "Emotion and Cognition : with Special Reference to Anxiety ," In *Anxiety ; Current Trends in Theory and Research Volume II*. Edited by Charles D. Spielberger. P. 241–283. New York : Academic Press.

- Lawrence, Frances.(1976). "Student Perception of the Classroom learning Environment in Biology, Chemistry and Physics," *Journal of Research in Science Teaching*. 13 ; 315-323.
- Levitt, E. E.(1967). *The Psychology of Anxiety*. New York : Bobb-Merill Company, Inc.
- Luckman, Joan and Koren Sorensen. (1974). *Medical Surgical Nursing A Psychophysiological Approach*. Philadelphia : W.B. Saunders Company.
- Manley, Merlin John. (1969,May). "An Investigation of Developmental Trends in Anxiety in Grade 7-12," *Dissertation Abstracts International*. 29(2) : 2876-A .
- Mora, Angel R. (1956,November). " The Relationship between the Level Aspiration and Some Group and Individual Variables," *Dissertation Abstracts International*, 16 : 2206.
- ✓ Patterson, C.H. (1973). *Theories of Counseling and Psychotherapy*. 2nd ed. New York : Harper and Row Publishers.
- ✓ Rycroft, Charles. (1978). *Anxiety and Neurosis*. Harmondsworth : Penguin Books.
- Sahlstrom, S.D. (1962,February). "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," *Dissertation Abstracts International*. 22.
- Sanderson, Herber. (1954). *Basic Conception in Vocational Guidance*. New York : McGraw-Hill.
- Sarason, Seymour B. and others. (1960). *Anxiety in Elementary School Children*. New York : John Wiley and Sons.
- Stevenson, R.M. (1955,May). "Occupational Aspiration and Plan of Ninth Graders," *The Journal of Educational Research*, 27-35 .
- Stevenson, R.E. and Adam,B. (1969). "Effect of Anxiety on Timed and Untimed Intelligence Test," *Journal of Personality*. 32 : 24-28.
- Strang, Ruth. (1957). "The Adolescent Views Himself," in *A Psychology of Adolescence*. New York : McGraw-Hill.
- ✓ Zung, William W.K.(1978). *The Measurement of Anxiety*. New York : Warner Lambert.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทบ 1012/4395

วันที่ ๔๐ พฤษภาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวศิริรณา กุลวรกุลพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ" โดยมี อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง และ อาจารย์พาสณา จุลรัตน์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ให้ นางสาวศิริรณา กุลวรกุลพิทักษ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 4765

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางเมืองเขื่อนผ่องอนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี อาจารย์วีไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 จำนวน 120 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-7116299

ที่ ทม 1012/ 5๘ / 7

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓๘ มิถุนายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวศิริินภา กุลวรกุลพิทักษ์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 323 คน ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความวิตกกังวลในการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวศิริินภา กุลวรกุลพิทักษ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 01-7116299

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () และกรอกข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียนในช่องว่าง

1) เพศ

☐ ชาย X

☐ หญิง X

X 2) อายุ.....ปี

3) ระดับชั้นเรียน

X ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4

X ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5

X ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

X 4) คะแนนเฉลี่ยสะสม.....

X 5) แผนการเรียน.....

X 6) ผู้ปกครองของท่านมีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท

7) อาชีพของผู้ปกครอง

X ☐ ข้าราชการ , พนักงานรัฐวิสาหกิจ

X ☐ พนักงานบริษัท , นักธุรกิจ

X ☐ กิจการส่วนตัว

X ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะเรียนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้					
2	ข้าพเจ้าชอบคุยกับเพื่อน ถึงเรื่องการศึกษาคือหลังจากจบมัธยมศึกษาปีที่ 6					
3	ข้าพเจ้าเรียน เพื่อให้ผ่านไประวัน ๆ เท่านั้น					
4	ข้าพเจ้าศึกษาเล่าเรียน เพื่อจะได้นำความรู้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ					
5	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเพียงเพื่อให้สอบผ่านเท่านั้น					
6	การเรียนหนังสือไม่สามารถทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอนาคตได้เสมอไป					
7	ข้าพเจ้าอดทนต่อการเรียนไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคต					
8	ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะเรียนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้					
9	แม้ว่าข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาใดก็ตาม ข้าพเจ้าจะพยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้สอบได้คะแนนดี					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10	ข้าพเจ้ายืนยันมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียนแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันยังไม่ดีพอ					
11	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนและหวังจะทำเกรดให้สูง					
12	ข้าพเจ้าเรียนตามคำขอร้องของสมาชิกในครอบครัว					
13	ข้าพเจ้าคิดจะเรียนต่อระดับสูง เพื่อจะได้มีงานทำที่ดี					
14	ข้าพเจ้าอดทนต่อการเรียนไม่ว่าจะลำบากเหนื่อยยากแค่ไหน					
15	ถ้าเพื่อนไปศึกษาต่อที่ใดข้าพเจ้าจะตามไปเรียนด้วย					
16	ข้าพเจ้าสำรวจความสามารถของตนเองก่อนจะตัดสินใจเลือกคณะที่จะศึกษาต่อ					
17	การเรียนหนังสือไม่สามารถทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในอนาคตเสมอไป					
18	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนในวันนี้ เพื่อประสบความสำเร็จในวันหน้า					
19	ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนเนื้อหาเฉพาะในชั้นเรียนไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาต่อ					
20	ข้าพเจ้าวางแผนไว้แล้วว่าทำอะไรจึงจะสอบศึกษาต่อได้					
21	ข้าพเจ้ารู้ว่าการศึกษาค่อนข้างยาก จึงทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้					
22	ข้าพเจ้าขอให้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนแล้วจึงจะคิดเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาต่อ					
23	ข้าพเจ้าคิดว่าการหางานทำในปัจจุบันไม่จำเป็นต้องเรียนให้ตรงสาขา เพียงแต่มีคนฝากก็มีความทำได้					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
24 /	ข้าพเจ้าชอบทำตารางอ่านหนังสือสอบไว้แต่เนิ่น ๆ					
25 /	ข้าพเจ้ายังไม่รู้ว่าตนเองต้องการจะศึกษาต่อในสาขาวิชาใด					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าจัดตารางเวลาสำหรับการอ่านหนังสือ					
2	ข้าพเจ้าไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน					
3	บางครั้งเมื่อมีงานอื่นมาก ข้าพเจ้าก็ไม่ทำการบ้าน					
4	ข้าพเจ้ากำหนดเวลาดูหนังสือไว้เป็นอย่างดี แต่มักจะไม่ปฏิบัติตามนั้น					
5	ข้าพเจ้าใช้เวลาในการดูโทรทัศน์มากเกินไปจนทำให้เรียนหนังสือไม่ดี					
6	ข้าพเจ้าเตรียมหนังสือ สมุดจดงาน และอุปกรณ์เครื่องเขียนเพื่อพร้อมที่จะเข้าเรียน					
7	ข้าพเจ้ากระตือรือร้นเมื่อถึงเวลาเข้าห้องเรียน					
8	ข้าพเจ้ามักชักชวนเพื่อน ๆ จับกลุ่มเพื่อทบทวนและทำความเข้าใจในสิ่งที่เรียน					
9	ข้าพเจ้าวางแผนทบทวนวิชาตามลำดับในตารางสอบ					
10	ข้าพเจ้ามีการจัดแบ่งตารางเวลาสำหรับทบทวนบทเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียนวิชาใด ข้าพเจ้าขอให้อาจารย์อธิบายเพิ่มเติม ในห้องเรียน					
12	ข้าพเจ้าเตรียมอ่านหนังสือก่อนสอบอย่าง สม่ำเสมอ					
13	ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างในแต่ละวันค้น คว้าหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด					
14	เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการทำรายงาน ข้าพเจ้าจะใช้เวลาว่างค้นคว้าจาก หนังสือต่าง ๆ					
15	ถ้าบทเรียนยาก ข้าพเจ้าใช้เวลามาก ในการอ่านทบทวนหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจ					
16	ข้าพเจ้าทบทวนสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว อยู่เสมอ แม้ว่าจะจำได้แล้วก็ตาม					
17	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับการบ้าน ทุกวัน					
18	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในการทำงานที่ได้รับ มอบหมายพอเพียง					
19	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนเข้า เรียนทุกวิชา					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ขนาดของห้องเรียนเล็กเกินไปไม่พอดีกับจำนวนนักเรียน					
2	อากาศในห้องเรียนร้อนอบอ้าว					
3	สภาพห้องเรียนไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
4	ห้องเรียนกว้างขวางเหมาะสมกับจำนวนของนักเรียนในชั้นเรียน					
5	ห้องเรียนคับแคบ อึดอัด					
6	โต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
7	บริเวณรอบ ๆ ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน					
8	โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย					
9	อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ครูใช้ล้าสมัยและไม่เหมาะสม					
10	ครูมีการใช้สื่อประกอบการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้					
11	บริเวณรอบ ๆ ห้องเรียนมีกลิ่นเหม็น					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
12	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
13	เครื่องมือที่ช่วยในการสอนอยู่ในสภาพที่เก่าและชำรุด					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	<u>ครูปฏิบัติต่อนักเรียน</u> เมื่อข้าพเจ้าขอคำปรึกษา ครูให้ความเป็นกันเอง					
2	ครูให้คำชมเชยเมื่อข้าพเจ้าทำความดี					
3	เมื่อข้าพเจ้ามีข้อโต้แย้ง ครูรับฟังความคิดเห็น					
4	ครูให้ความสนใจ ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเรียนหนังสือไม่เก่ง					
5	ข้าพเจ้าสนิทสนมกับครูที่ปรึกษา มาก					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูมีส่วนช่วยให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ในการเรียนเพราะครูสนใจแต่นักเรียนที่เรียนเก่ง					
8	ครูไม่สนใจปัญหาด้านการเรียนของข้าพเจ้า					
9	ครูไม่สนใจปัญหาด้านส่วนตัวของข้าพเจ้า					
10	ครูแสดงความเป็นห่วง เมื่อข้าพเจ้าหายไป					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
11	ครูให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพิเศษแก่ข้าพเจ้า					
12	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณบางคนมีความลำเอียงในการเรียนการสอน					
13	ครูมีความเมตตา กรุณากับข้าพเจ้า					
14	ครูมักจะเข้าสอนสาย และเลิกสอนก่อนหมดชั่วโมง ทำให้ข้าพเจ้าได้รับความรู้ไม่เต็มที่					
15	ครูไม่ให้ความเป็นกันเอง เมื่อพบข้าพเจ้านอกห้องเรียน					
16	ครูส่วนใหญ่ให้ความเป็นกันเองกับข้าพเจ้า					
17	<u>นักเรียนปฏิบัติต่อครู</u> ครูไม่มีความเป็นกันเองทำให้ข้าพเจ้าไม่ อยากปรึกษาปัญหาต่าง ๆ					
18	ข้าพเจ้าไม่กล้าปรึกษาปัญหาเรื่องส่วนตัวกับครู					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเพราะครูสนใจแต่เด็กเรียนที่ชอบประจบ					
20	ข้าพเจ้ารู้สึกมีกำลังใจในการเรียน เมื่อครูชม					
21	ข้าพเจ้าไม่กล้าปรึกษาปัญหาเรื่อง การเรียนกับครูได้					
22	ข้าพเจ้ามักเดินเลี่ยงเมื่อเห็นครูเดินสวน ทางมา					
23	ข้าพเจ้าเดินเข้าไปสวัสดีหรือทักทาย ครูเมื่อเห็นครูเดินสวนมา					
24	ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็น					
25	ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสซักถามข้อสงสัย					
26	เมื่อข้าพเจ้าทำงานบกพร่องครูมักแนะนำ สิ่งที่ถูกต้องให้					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด

จริง หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก

จริงบ้าง หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
และไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง

จริงน้อย หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย

จริงน้อยที่สุด หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าเป็นที่รักของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน					
2	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับเพื่อน ๆ ได้ทุกคน					
3	ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทที่ให้ความช่วยเหลือทั้งในเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียนรู้					
4	ข้าพเจ้าชอบทำงานตามลำพัง					
5	เวลาเข้ากลุ่มกับเพื่อนข้าพเจ้ามีความสุขและสนุกมาก					
6	เพื่อนในกลุ่มของข้าพเจ้ามักแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นซึ่งกันและกัน					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองไม่มีเพื่อนปรับทุกข์					
8	ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งของเพื่อนเสมอในเรื่องส่วนตัว					
9	ข้าพเจ้าเป็นที่พึ่งของเพื่อนเสมอในเรื่องการเรียนรู้					
10	เพื่อนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้า					
11	เพื่อนมักจะเห็นข้าพเจ้าเป็นตัวตลกประจำกลุ่มเสมอ					
12	เพื่อนนึกถึงข้าพเจ้าเป็นคนแรกเมื่อต้องการความช่วยเหลือ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
13	เมื่อเพื่อนได้คะแนนดี ข้าพเจ้ามักจะอิจฉาอยู่ในใจ					
14	เมื่อเพื่อนทำความดี ข้าพเจ้าชมเชยเพื่อนด้วยความจริงใจ					
15	ข้าพเจ้ามักให้เพื่อนยืมสมุดจดไปลอกเสมอ					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเมื่อได้เป็นส่วนหนึ่งของเพื่อนในการสนทนา					
17	ข้าพเจ้าไม่พอใจ เมื่อเพื่อนแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับข้าพเจ้า					
18	ข้าพเจ้ากับเพื่อนในชั้นทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความสามัคคี					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองโดดเดี่ยวในการเข้ากลุ่มสนทนากับเพื่อน					
20	เมื่อเพื่อนขาดเรียนไปหลายวันข้าพเจ้ารู้สึกเป็นห่วงและช่วยติดตามให้เพื่อนกลับมาเรียน					
21	เมื่อเพื่อนไม่มาเรียนข้าพเจ้าเป็นคนเก็บเอกสารไว้ให้ทุกครั้ง					
22	เมื่อข้าพเจ้าทำคะแนนสอบไม่ดีเพื่อนคอยเป็นกำลังใจให้เสมอ					
23	ข้าพเจ้าสามารถอยู่คนเดียวได้โดยไม่ต้องเข้ากลุ่ม					
24	เพื่อน ๆ คอยดูแลเอาใจใส่ เมื่อเวลาที่ข้าพเจ้าป่วย					
25	เพื่อน ๆ ทุกคนในห้องมีความสนิทสนมกลมเกลียวกันมาก					
26	ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ หากิจกรรมทำร่วมกันเสมอ					
27	ข้าพเจ้าเป็นที่รักของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
28	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าเต็มใจปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มด้วยความเต็มใจ					
29	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจการบ้าน เพื่อนช่วยอธิบายให้ข้าพเจ้าฟังอย่างละเอียด					
30	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้มาเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ					
31	เพื่อนบางคนไม่ชอบข้าพเจ้า					
32	ข้าพเจ้าเป็นที่ปรึกษาให้แก่เพื่อนในห้องได้					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วตอบตามความเป็นจริงที่ตรงกับตัวของนักเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

จริงที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้างและไม่ตรงกับความจริงของนักเรียนบ้าง
จริงน้อย	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึงข้อความที่ตรงกับความจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1	เมื่อคิดถึงเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ข้าพเจ้ามีความรู้สึกและปฏิบัติดังนี้... ข้าพเจ้ารู้สึกกระสับกระส่าย					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าจะสามารถเข้าศึกษาต่อได้ตามที่ตนเองต้องการ					
3	ข้าพเจ้ามักนอนไม่หลับเพราะกังวลในการเตรียมตัวสอบ					
4	เมื่อใกล้เข้าห้องสอบข้าพเจ้าตื่นเต้นโดยหายใจแรงและเร็วขึ้น					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มั่นใจว่าจะสามารถเข้าศึกษาต่อได้ตามที่ผู้ปกครองต้องการ					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนไม่รู้ว่าจะดูหนังสือสอบวิชาใดก่อน					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าน่ากลัวและกังวล เพราะคิดว่าข้อสอบยากมาก					
8	ข้าพเจ้ากลัวว่าจะไม่มีเวลาอ่านหนังสือตามที่ตั้งใจไว้					
9	ข้าพเจ้ากังวลว่าถ้าไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อที่หวังไว้ ข้าพเจ้าจะเรียนต่ออะไรที่ไหนดี					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
10	ข้าพเจ้ารู้สึกอับอายถ้าไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อได้					
11	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ					
12	เวลาอ่านหนังสือมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกปวดศีรษะข้างเดียวหรือปวดขมับทั้ง 2 ข้าง					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกหัวทิ่มต่อเหตุการณ์ข้างหน้ามาก					
14	ข้าพเจ้ากลัวใจไม่รู้ว่าเมื่อจบชั้น ม.6 แล้ว จะมีความรู้พอที่จะไปแข่งขันกับคนอื่นได้มากน้อยแค่ไหน					
15	ข้าพเจ้ามักกังวลใจว่าจะเตรียมตัวสอบไม่ทัน เพราะเนื้อหาวิชาที่ต้องสอบมีมาก					
16	ข้าพเจ้าเหงื่อออกมากกว่าปกติ เมื่อนึกถึงว่าจะเตรียมตัวสอบไม่ทัน					
17	ข้าพเจ้าสับสนไม่รู้ว่า จะเลือกศึกษาต่ออะไรดี					
18	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ เมื่อคิดถึงเรื่องการศึกษาต่อ					
19	ข้าพเจ้ากลัวว่า ถ้าสอบเอนทรานซ์ไม่ได้ จะทำให้ผู้ปกครองผิดหวัง					
20	ข้าพเจ้ากังวลว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอาจมีปัญหาในการส่งเสียให้เรียนต่อ					
21	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือทั้ง ๆ ที่พยายามตั้งใจอ่านหนังสือแล้ว					
22	ข้าพเจ้ากังวลเรื่องการศึกษาต่อจนอ่านหนังสือไม่รู้เรื่อง					
23	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อใกล้สอบ เพราะมักนับวันคอยว่าเหลือเวลาอีกกี่วันกว่าจะสอบ					

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
24	ข้าพเจ้างกังวลว่าการสอบเข้าเรียนต่อไม่ได้เป็นผลมาจากการเรียนไม่ดี					
25	ข้าพเจ้ารู้สึกหมกหมุ่นเรื่องการสอบมาก					
26	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลว่าตนเองขาดความรู้ทำให้ต้องไปเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม					
27	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า การสอบครั้งนี้เป็นการตัดสินใจชีวิตของข้าพเจ้าได้					
28	ข้าพเจ้ารู้สึกฟุ้งซ่านเพราะกังวลในการเตรียมตัวสอบ					
29	ข้าพเจ้ากลัวลืมเนื้อหาวิชาที่อ่าน เพราะเนื้อหาแต่ละวิชาค่อนข้างมาก					
30	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่ออาหารเพราะกังวลในการสอบ					
31	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลในการสอบระบบใหม่. เนื่องจากคะแนนสะสมของข้าพเจ้าไม่ค่อยดี					
32	ข้าพเจ้ากลัวว่าถ้าสอบเข้าศึกษาต่อไม่ได้คงต้องอยู่บ้าน					
33	ข้าพเจ้างกังวลว่าไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้					
34	ข้าพเจ้าหายใจถี่และแรงเพราะกังวลในการเตรียมตัวสอบ					

ภาคผนวก ค.
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.492	14	6.805
2	6.579	15	5.733
3	4.785	16	4.108
4	2.765	17	4.846
5	4.026	18	5.273
6	4.384	19	4.831
7	7.986	20	4.769
8	7.701	21	3.160
9	4.827	22	6.718
10	5.683	23	4.065
11	4.993	24	2.811
12	3.349	25	4.763
13	3.965		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคต เท่ากับ .8141

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.047	11	3.872
2	3.101	12	6.298
3	5.600	13	4.534
4	2.887	14	6.951
5	5.369	15	4.894
6	5.196	16	5.668
7	4.707	17	7.264
8	5.454	18	9.162
9	6.303	19	5.262
10	4.971		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน เท่ากับ .8141

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามบรรยากาศการเรียนการสอน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	8.643	8	4.188
2	8.443	9	2.223
3	10.601	10	2.263
4	4.802	11	4.853
5	8.688	12	4.352
6	2.968	13	5.622
7	4.147		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการใช้เวลาในการเรียน เท่ากับ .7267

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	4.768	14	3.695
2	6.638	15	7.498
3	4.947	16	3.783
4	5.524	17	6.943
5	5.599	18	5.032
6	5.687	19	5.268
7	4.833	20	2.379
8	5.811	21	4.247
9	6.732	22	3.629
10	5.139	23	4.154
11	6.224	24	5.951
12	3.278	25	4.622
13	9.560	26	4.621

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เท่ากับ .8708

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.360	17	2.662
2	4.646	18	6.023
3	5.166	19	5.556
4	3.877	20	5.130
5	7.110	21	2.772
6	4.232	22	6.714
7	8.423	23	4.695
8	5.036	24	5.113
9	3.076	25	3.748
10	6.623	26	7.987
11	2.379	27	4.486
12	3.366	28	3.103
13	3.394	29	5.541
14	3.155	30	8.813
15	4.108	31	2.306
16	5.648	32	3.702

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เท่ากับ .8513

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายข้อของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	6.784	18	8.523
2	5.920	19	4.588
3	7.225	20	4.782
4	6.582	21	8.496
5	6.668	22	8.358
6	6.221	23	7.512
7	10.803	24	8.409
8	5.862	25	2.444
9	8.075	26	6.433
10	5.283	27	5.257
11	8.423	28	8.158
12	3.743	29	6.438
13	7.824	30	4.300
14	9.772	31	9.042
15	6.110	32	5.396
16	4.566	33	4.034
17	4.082	34	7.938

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการศึกษาต่อ เท่ากับ .9034

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางสาวศิริณา กุลวรกุลพิทักษ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1790/3-4 หมู่ 4 ถ.สุขุมวิท ต.เทพารักษ์ อ.เมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ 10270 โทรศัพท์ 0-2384-1560-1
วัน เดือน ปีเกิด	29 มิถุนายน 2517
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2540	บริหารธุรกิจบัณฑิต (เอกการจัดการ) คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย กรุงเทพ
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) กรุงเทพ